TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

No. 4. — 1923. Torstaina, tammik. 11 p. — Thu. Jan. 11 VII Vuosikerta - Vol. VII

Englannin työttömät raatajat panneet toimeen jättiläismielenosoituksia kautta maan

Kuusi eri mielenosotusta yksin Lontoossa marssinut Trafalgar neliöön. Parlamenttia vaaditaan erikoisistuntoon työttömyyskysymyksen käsittelyyn.

Lontoo. — Lontoo oli sunnuntaina suurempien työttömäin mielenosotusten näyttämönä kuin milloinkaan ennen. Mielenosotukset pantiin toimeen työväenpuolueen ja ammattijärjestöjen toimesta. Samaan aikaan pantiin toimeen yli 200 mielenosotusta kautta maan.

Lontoossa marssivat työttömät työläiset kuudessa eri kulkueessa Trafalgar Squareen, soittokuntain soittaissa ja kantaen lippuja ja tunnuslauseita. Koko Charing Cross alue oli yhtenä ihmismerenä.

Puheita pidettiin kolmelta eri puhujalavalta ja hyväksyttiin päätöslauselmia, joissa vaaditaan hallitusta heti kutsumaan parlamentti ylimääräiseen istuntoon, jonka tulee ryhtyä pikaisiin toimenpiteisiin työttömyyden suhteen. Mielenosotukset olivat täysin rauhallisia. — Taisi työläisten voima näyttää niin mahtavalta, ettei poliisien tehnyt mieli sekaantua heitä häiritsemään.

Tshekkoslovakian rahaministeriä ammuttu

Praagi. — Ollessaan matkalla virastoonsa perjantai aamuna, ampui eräs anarkisti Tshekkoslovakian rahaministeriä M. Raisinia kaksi kertaa. Raisin kiiruhdettiin heti sairaalaan, missä hänen haavansa tarkistettua, tiedotettiin hänen tilansa olevan sangen vakavan.

Turkin edustajat jyrkkinä Lausannessa

Liittolaiset yhä vaativat erikoisia ulkomaalaisten oikeusistuimia ja »kotia» armenialaisille.

Lausanne. — Sota tai rauha on edelleenkin vakava kysymys Lausannen konferenssissa. Ismet Pasha toi tämän kysymyksen suoraan liittolaisten edustajain eteen lauantaina, kieltäydyttyään ottamasta käsitelyn alaiseksikaan liittolaisten vaatimusta erikoisten ulkomaalaisten oikeuslaitosten perustamisesta Turkissa, hän lausui:

»Hyvät herrat, avain rauhaan on teidän käsissänne.»

Tähän markiisi Curzon vastasi: »Jos Lausannessa ajoitaan saada rauha aikaan, on jonkinlainen sopimus saatava aikaan ulkomaisten tribunaalien perustamisesta», ja hän lisäsi merkitsevästi: »Me toivomme, että aika pehmittää Turkin kannan tässä suhteessa ja että se luopuu tämänpäiväisestä kannastaan.»

Turkkilainen edustaja kävellyt ulos.

Vähemmistökansallisuuksien komiteassa oli lauantaina käsiteltävänä »kodin» perustaminen armenialaisille Turkkiin. Sir Horace Rumbold Englannin edustaja vaati tälläisen kodin perustamista armenialaisille, mutt myöskin sen lisäksi assyyrialais-kaldealaisille.

Tämän liittolaisten vaatimuksen johdosta lausui Turkin toinen edustaja tri Riza Nur:

»Te liittolaiset olette aivan oikeassa tehdessänne tälläisiä vaatimuksia armenialaisten puolesta, joita te olette yllyttäneet etujenne ajamisessa turkkilaisia vastaan, ja joille te olette aiheuttaneet turmion. Mutta kaikki mitä te olette sanoneet heidän puolestaan, on turhaa, ja minä kieltäydyn jenempi keskustelemasta teitä tässä kysymyksessä.»

Tämän jälkeen käveli Riza Nur ulos istunnosta, hänen sihteerinsä seuraten häntä. Komissioni ei voinut tämän kuin lopettaa istuntonsa. Riza Nurin mielenosotuksen johdosta ovat liittolaisedustajat lähettäneet protestin Ismet Pashalle, hänen anteeksipyyntöä.

Mäki ja Ojanen vapautettu murhasyytöksestä

Tuomari ei katso olevien riittäviä todistuksia heidän edelleen syyttämiseksi.

Sault Ste Marie. — Kalle Mäki ja U. Ojanen, jotka ovat olleet pidätettyinä tutkintovankilassa alkeiskuulusteluja varten, epäiltyinä kahden suomalaisen »träppärin» Victor Joen ja Hannes Niemen murhaan, joiden ruumiit löydettiin viime elokuulla Regent järvestä, noin 35 mailin etäisyydestä Algoma Central rautatieltä, vapautettiin viime perjantai aamuna. Tuomari MacKay lausui, ettei kruunu ole kyennyt osottamaan riittäviä todistuksia syytettyjä vastaan, heidän edelleen syytteeseen asettamista varten.

Ranskan miehitysjoukot marssivat Ruhrin alueelle

Ranskalaiset valloittajat liikkeellä. Dusseldorffiin saapunut 1,500 sotilasta.

Berliini. — Viisitoista sataa ranskalaista sotilasta saapui Dusseldorffiin sunnuntaina vaatien itselleen majoitusopaikkoja, tiedotti kaupungin pormestari hallitukselle maanantaina. Ranskalaiset sotajoukot anastivat haltuunsa 300 automobiilia. He vaativat kahta koulurakennusta ja raha-asiain toimistoa 300 ranskalaisen upseerin asunnoiksi, lisää Dusseldorffin pormestari tiedotuksessaan.

Kaupunki on suuresti kiihoittunut ranskalaisen sotaväen tulon johdosta. Tankit ja ratsuväki pitää vahtipalvelusta »kaduilla. Saksalaiset viranomaiset uskovat, että ranskalaiset sotilaat lähetetään edelleen Esseniin.

Miehitysjoukot matkalla Esseniin.

Coblenz. — Ranskalaiset sotaväen osastot olivat maanantaina matkalla Esseniin. Insinöörit ja rautatietyöläiset ovat menneet ensiksi Esseniin, joka on ensimäinen kaupunki minkä Ranskan miehitysjoukot tulevat valtaamaan, pakottakseen Saksan suorittamaan sotakorvauksensa. Kaksi rykmenttiä, toinen tykistö- ja toinen jalkaväkirykmentti ovat saaneet määräyksen alkaa etenemään Epinalista.

Ranskalaisia sotilaita keskitetään rauhallisesti Dusseldorffissa pieniin osastoihin. Nopeat tankit ja panssariautot muodostavat etuvartiajoukon kun varsinainen eteneminen Ruhrin alueille alkaa.

Sotajoukot ovat valmiina, ja heti kun Pariisista tulee tieto, että liittolaisten sotakorvauskomissioni on huomannut Saksan tahallisesti laiminlyöneen sotakorvauksen suorittamiseen, silloin jalkaväki komennetaan etenemään Esseniä kohti, jossa jo insinöörit ja rautatietyöläiset ovat, ja josta sitten muodostetaan keskusasema, mistä ranskalaiset sotilaat sijoitetaan kaikkialle Ruhrin laaksoon.

Ranskalaisille ruokavaroja mukanaan

Ranskalaiset sotilaat tekeytyvät Saksan työläisten »ystäviksi» ja »suojelijoiksi» mennessään valtaamaan Saksan alueita. Siksi heillä on mukanaan suuret varastot seläisiä ruokatavaroita, mitä Saksan työläiset eivät ole pitkään aikaan tottuneet saamaan. Myöskin on ranskalaisten aikomus »suojella» saksalaisia työläisiä äärimäiseltä nälkä ja »tietysti nyt ranskalaiset» ovat siellä hyviä isäntiä. Tällä tavalla pukevat ranskalaiset valloittajat itsensä ystävän naamariin.

P. Internationale tervehtii Canadan puutavaratyöläisiä

Canadan Puutavaratyöläisten Teollisuusunio hyväksytty jäseneksi P. T. I:hin. Tervehdyksiä saapunut myöskin Yleisvenäläiseltä Puutavaratyöläisten uniolta ja Workers puolueelta.

Sinn Fein järjestöt kannattavat sovintoa Irlannissa

Dublinin Sinn Feinit vaativat konventionin koolle kutsumista.

Dublin. — Yhdeksäntoista Sinn Fein klubia, jotka kokoontuivat Mansion Housessa sunnuntaina, yksimielisesti kannattivat toimeenpanevan komitean esitystä, että ylimääräinen Sinn Feinien kongressi kutsuttaisiin koolle. Sama konventioni hyväksyi viime toukokuussa Collins-De Valeran rauhansopimuksen. Kokous lähetti Irlannin kansalle seuraavan julistuksen:

»Dublinin Sinn Feinit, ollen tietoisia velvollisuudestaan maalleen, ovat ryhtyneet toimenpiteisiin kunniallisen rauhan aikaansaamiseksi. Me olemme ottaneet käsiimme vaikean tehtävän. Me olemme tietoisia niistä vaaroista mitkä ovat meidän edessämme, mutta luottaen lujasti siihen rauhan haluun ja tahtoon, mikä on kaikkien irlantilaisten sydämissä ja aivoissa, me alamme työmme korkeilla toiveilla sen menestyksestä.

»Näin muodoin me vetoomme teidän kannatukseenne ja yhteistoimintaan. Yksimielisessä päätöksessään Dublinin Sinn Fein, päättivät vedota kaikkiin Sinn Feinien järjestöihin kautta maan, kehoittaen näitä avustamaan oikeudenmukaisen ja pysyväisen rauhan aikaansaamiseksi.»

Punjabin indialaiset kannattavat Kemalia

Indian lähetystö saapunut Kemalin puheille Angoraan.

Konstantinopoli. — 20 henkilöä käsittävä lähetystö, jonka johtajana on tunnettu vallankumouksellinen, saapui Punjabista, Indiasta Afghanistanin kautta Tribizondiin viime lauantaina, ollen matkalla Angoraan, missä se tulee neuvottelemaan Mustapha Kemalin kanssa siitä tavasta, millä he voisivat parhaiten tukea Turkkia Lausannen konferenssissa. He taas toiselta puolen toivovat Turkin edustajain Lausannessa mailman kansoille ne kurjat olosuhteet missä Indian kansa elää, ja vaativat itselleen oikeuksia.

»Me aijomme anoa kemalisteilta heidän kannatustaan», lausui lähetystön johtaja Mehemed Veilban. »India on heräämässä ja on tyytymätön Englantilaiseen komentoon, ja oikeutusti tyytymätön. Punjab on avoimessa kapinassa, samalla kun kaikkialla Indiassa Englannin boikoteeraus on saamassa jättiläismäisen vaikutuksen.»

Varsinainen eteneminen alkaa vasta perjantaina, sillä päämisteri Poincare on ilmoittanut pitävänsä puheen edustajakamarille torstaina. Ranska uskotaan lähettävän kymmeniä tuhansia sotilaita Reininmaahan, mahdollisesti 45,000.

Ei ottanut Stinnestä puheilleen.

Pariisi. — Viimeisin yritys saada ehkäistyä Ranskan miehitysaikeet Ruhrin laaksossa, tehtiin Saksan taholta viime perjantaina, jolloin pääministeri Poincareta kehoitettiin järjestämään neuvottelu Hugo Stinnesin kanssa. Mutta Poincare kieltäytyi ottamasta Stinnestä vastaan.

Lansirannikon puutavaratyöläisten konventioni alkoi tammik. 3 p. Vancouverissa. Ensimäisen aamupäivän istunto kului kuullessa ja käsitellessä piirin toimeenpanevan komitean raporttia, jossa alistettiin lukuisia esityksiä tulevaa toimintaa varten.

Losovskyn kirjelmä Punaisen Internationalen puolesta.

Konventionille luettiin Punaisen Internationalen pääsihteerin A. Losovskyn kirjelmä, joka oli Punaisen Internationalen vastaus viime konventionin kirjelmään, jossa anottiin päästä P. I:n jäsenyyteen. Losovsky kirjelmässään tiedotti, että Lumber Workers Ind. Union of Canada (Canadan Puutavaratyöläisten Teollisuus.Unio) on hyväksytty Punaisen Internationalen jäsenyyteen ja P. I. on iloinen tervehtiessään Puutavaratyöläisten edustajia seuraavaan kongressiin.

Yleisvenäläisen Puutyöläisten Union kirjelmä.

Yleisvenäläisen Puutyöläisten toimeenpanevan komitean istunto onnittelee Lumber Workers Union of Canadaa liittymisensä johdosta Työväen Unioitten Punaiseen Internationaleen. Puutyöläiset ja metsätyöläiset, yhteenliittyneinä Yleisvenäläiseen Puutyöläisten Unioon, ovat saaneet mitä suurimmaksi ilokseen tiedon, että heidän veljensä kaukana Canadassa kannattavat samoja vallankumouksellisen luokkataistelun periaatteita kuin Venäjän työläiset, joten me toivomme, että tämä tervehdys luo perusteen lähisille suhteille Venäjän ja Canadan puutyöläisten välillä.

Eläköön Työväen Unioitten Punainen Internationale!

Eläköön Vallankumouksellisten Puutyöläisten Kansainvälinen Liitto!

Eläköön Canadan Puutyöläisten Unio!

Eläköön mailman vallankumous!

Yleisvenäläisen Puutyöläisten Union Toimeenpaneva komitea.

K:tta Kabanoff.

Workers puolueen tervehdyssähkösanoma.

Sen jälkeen luettiin konventionille tervehdyssähkösanoma Canadan Workers puolueen toimeenpanevalta komitealta, missä lähetetään toverillinen tervehdys konventionille ja toivotetaan, että Puutavaratyöläisten Teollisuusunion historiikki osottaa, että se käsittää tänä päivänä työläisten edessä olevat probleemit. Sähkösanomassa vakuutetaan, että unio voi olla vakuutettu Workers puolueen täydestä kannatuksesta ja yhteistoiminnasta.

Tämän jälkeen siirtyi konventioni käsittelemään järjestön toimeenpanevan komitean esityksiä.

Klanit eivät ole toivehikkaita Ontarioon nähden

Bridgeburg. — Ku Klux Klan järjestön pajon puhuttu Ontarion osaston perustaminen näyttää tunnustetun Klanien new yorkilaisten virkailijain taholta ainakin toistaiseksi epäonnistuneeksi yritykseksi, perustuen niihin raportteihin mitä Ontariosta on saatu. Raportit osoittavat Ontariossa oltavan jyrkän vihamielisellä kannalla mainittua järjestöä vastaan.

Klanien virkailijat syyttävät, että Ontario on myrkytetty heitä vastaan, levittämällä juttuja Klanien sytyttämistä tulipaloista Quebecissa, jonka johdosta Ontarion ylipromkuraattori julisti että Ont. laki ja viranomaiset tulevat jyrkästi tuomitsemaan kaikki Klanien yritykset tulla Ontarioon lainkäyttäjiksi.

Ontarion hallituksen rautatie sähköistettänee

Temiskaming & Northern Ontario rautatie käynee sähkövoimalla parin vuoden kuluttua.

North Bay. — Päivä jolloin T. & N. O. rautatien insinöörit saavat käyttää vetureitaan pyhäpukimissa, ikäänkuin olisivat jossain ilanvietossa, ja jolloin sähkövipusimen tilan ottaa raskaan hyöryvipusimen tilan, ja jolloin rautatien yläpuolella nähdään paksun savun sijasta jatkuva voimansiirtolanka, ei näytä olevan kaukana. Rautatielinjan sähköistäminen, mikä tulee yhdistämään Vanhan Ontarion North Baysta kauas pohjoiseen, ei ole enään unelma. Huomatun rautatievirkailijan täällä antaman lausunnon mukaan, edellyttäen, että rautatien hallinto ja Ontarion hallitus harkintansa ja tutkimustensa perusteella havaitsevat, että sähköistämiseen pantava pääoman lisä tulee korvatuksi alhaisemmilla kuletusja ylläpitokustannuksilla, tulee sähköistäminen pantavaksi toimeen ja odotetaan olevan valmis vuonna 1924 tai viimeistään 1925.

Viitaten niihin edullisiin vesivoimaedellytyksiin, mitä tämän rautatielinjan sähköistämiseen olisi käytettävissä ja kuinka hiiltä säästettäisiin, suosittaa hallituksen rautatiekomissioni voimakkaasti mainitun rautatien sähköistämistä.

Sähköistäminen arvioidaan tulevan kaikkine voimalaitoksineen ja lopullliseen kuntoon maksamaan $11,214,778.

Ranskan valtauspuuha kohtaa vastarintaa Saksassa

Eri puolueet yhdistyvät vastustamaan ulkomaisia valtaajia.

Berliini. — Samaan aikaan kun työläiset Kölnissä, Essenissä ja muissa Ruhrin ja Reininmaan kaupungeissa protesteeraavat Ruhrin alueen miehittämistä vastaan, on Karl Helfferich, Saksan nationalistien johtaja, kävi maanantaina Ranskan lähettilään kreivi Margerin puheilla, selittäen hänelle minkä takia Ranskan ei pitäisi ryhtyä sellaisiin rankaisutoimenpiteisiin Saksaa kohtaan, kuin mitä se nyt aikoo toimeenpanna.

Se seikka, että kommunistit, joilla juuri on ollut konventioni Essenissä ja äärimäisten nationalistien johtaja tri Helfferich ovat yhtämielisiä vastustaessaan Ranskan valtauksia, osottaa että Saksa ensi kerran sitten v. 1914 on jälleen yhdistynyt.

Mahdollisesti ainoat, jotka ovat välinpitämättömiä, ovat industrialistit, jotka kontrolleeraavat kaivoksia ja tehtaita Ranskan uhkaamalla miehitysalueella. Nämä teollisuusmagnaatit näkevät Ranskan miehityksessä ainoastaan lähemmän yhteistoimintamahdollisuuden ranskalaisten industrialistien kanssa ja toivovat hyötyvänsä Ranskan rahan korkeammasta arvosta.

Ranska haluaa miehittää Kölnin sillan.

Berliini. — Mainzissa oleva ranskalaisten sotajoukkojen komentaja on vaatinut brittiläisiä sotilasviranomaisia luovuttamaan Kölnin sillan kontrollin ranskalaisille. Brittiläiset ovat kieltäytyneet täyttämästä vaatimusta ennen kuin ovat asiasta neuvotelleet Lontoon kanssa.

Albertan raatajien konventioni käsittelee Punaisen Internationalen tunnustamista

Teollisuusunionismin ja kuuden tunnin työpäivän hyväksymistä vaaditaan.

Medicine Hat, Alta. — Täällä tiistaina alkaneessa Albertan Federation of Labor (Albertan Ammattijärjestön) konventionissa odotetaan kiivaita taistelua konventionin kontrollista, sillä sekä radikaaliset että konservatiiviset aikeet ovat lähettäneet täyden edustajamäärän. Ja konventioniin nähden näyttää pitävän paikkansa vanha sananlasku uudistettuna, että »punaiset tulevat aikaisin ja ovat myöhäiseen.»

Yksi konventionin tärkeimpiä kysymyksiä on esitys, että järjestynyt työväki kautta maakunnan antaisi sekä moraalisen että aineellisen kannatuksensa Edmontonin hiililaitoksella taisteleville kaivoslakkolaisille. Yksi päätöslauselmaesitys menee niin pitkälle, että vaatii yleisen myötätuntolakon julistamista kautta maakunnan.

»Valkoiset» aineksen unionistiessa liikkeessä ovat ennakolta varustautuneet tätä konventionia varten ja lähettäneet mahdollisimman suuren edustusmäärän ja alkovat kaikin voimin vastustaa punaisia ajamasta läpi radikaalisia esityksiään. Punaisten selkärankana ovat kaivosmiesten edustajat. United Mine Workersin unio-osastot ovatkin lähettäneet ensimäisiin päätöslauselmaehdotuksiin konventionille, ollakseen vakuutettuja että ne tulevat esille kokouksessa.

Blairmoren kaivostyöläisten osasto lähettämässä ponsiesityksessä vaaditaan Albertan Federation of Labor järjestöä hyväksymään Punaisen Taloudellisen Internationaleen liittyminen; toisessa saman osaston ponnessa esitetään kuuden tunnin työpäivän ja viisipäiväisen viikon hyväksymistä kaikissa kaivos-, tehdas-, mylly- ja rautatietöissä; ja kolmannessa vaaditaan Dominionin Trades Congressia sulaamaan kaikki ammattiunionit suurikisi teollisuusjärjestöiksi.

Samantapaisia ponsiesityksiä on lukuisia, eri järjestöiltä.

Politiikan kieltomääräys peruutettu

Canadan hallituksen rautatielautakunta kumonnut Hannan määräyksen.

Ottawa. — N. k. »Hannan määräys», jolla Canadan hallituksen rautateitten työläiset kiellettiin hyväksymästä ehdokkuutta poliittisiin virkoihin, »työstä erottamisen uhalla, on nyt kumottu hallituksen uuden rautatielautakunnan toimesta. Tälläinen tiedonannon antoi hallituksen rautateitten presidentti Sir Henry Thornton rautatietyöläisten unioitten paikallisjärjestöjen puheenjohtajain kokoukselle täällä viime perjantaina. Sir Henry sanoi heti virkaan astuttuaan ottaneensa tarkistelun alaisen entisen presidentin Hannan politiikkaan osanottokiellon ja tulleensa uuden autatielautakunnan kanssa siihen johtopäätökseen, että tälläinen määräys on kumottava.

Herrat taipuvaisia sovittelemaan Edmontonissa

Työläinen vaatii pormestaria toimenpiteisiin lakon sovittelemiseksi. Työministeri Murdock taipuu sovintolautakunnan asettamiseen.

Edmonton. — Martin Ryder, joka on ennen työskennellyt kaupungin likajohtoosastolla ja tunnetaan voimakkaasti myötätuntoiseksi lakkolaisille, tunkeutui maanantai aamuna pormestari Dugganin virastoon, oletuksella, että hän näyttää pormestarille »lakko-bulletinia». Kun sitten pormestari luki bulletiinia, sieppasi Ryder takin päältään, lausuen, »te voitte sopia tämän lakon jos haluatte», rientäen pormestaria kohti.

Tämän johdosta Miss Brown, pormestarin sihteeri, peläten väkivaltaa, päästi hätähuudon, tarttuen samalla Ryderin käsivarteen, peläten hänellä olevan ampuma-aseen. Komissionieri Yurath kuuli ajoittaan huudon ja riensi pormestarin virastoon. Yorath tarttui käsiksi Ryderiin, mutta sai iskun. Samassa kuitenkin riensi paikalle kuusi konstapelia, jotka olivat juuri odottamassa vannotusta ylimääräisiksi poliiseiksi. He ottivat Ryderin haltuunsa, vieden hänet putkaan. Ryder oli aseeton eikä kukaan loukkaantunut kahakassa.

Wm. Ryan, United Mine Workersin piirijärjestön varapresidentti, jota vastaan oli annettu vangitsemiskäsky »laittomien kokousten pitämisestä», ilmottautui vapaaehtoisesti poliisille maanantaina ja laskettiin vapaaksi $2,000 takauksella.

Herrat puhuvat sovinnosta.

Ottawa. — Työministeri Murdock on lähettänyt sähkösanoman Edmontonin pormestarille Dugganille, jossa ilmoitetaan, että Dominionin hallitus on taipuvainen myöntämään sovintolautakunnan sovittelemaan Edmontonin hiililakkoa, kehoittaen samalla pormestaria nimittämään yhden edustajan sovintolautakuntaan. Pormestarilta ei ole vielä saapunut vastausta. Pormestari on tehnyt anomuksen sovintolautakunnan asettamisesta aikaisemmin.

Millä menestyksellä sovintolautakunta tulisi työskentelemään, ei voida sanoa, sillä kaivosmiesten unio vaativan vaativan suljetun union työpajaa. — Mainarien urhokas taistelu pakottaa herrat puhumaan sovinnon kieltä.

Leninin huhutaan olevan kuolemaisillaan

Berliini. — Nikolai Lenin on kuoleman ovella ja viimeisinä yrityksinä hänen henkensä säilyttämiseksi on kiirehditty kuuluisin saksalainen neurologisti Moskovaan, sikäli kuin N. York Timesin kirjeenvaihtaja on saanut luotettavia lähteistä tietää. Tri Vogt, Berliinin yliopiston neurobiologisen laboratorion johtaja lähti Moskovaan lauantaina. Kirjeenvaihtaja väittää että tri Vogt'in matkan todellinen tarkoitus koetetaan salata siten, että hänen ilmoitetaan matkustaneen edustajaksi Venäj. neurologiseen kongressiin, joka alkoi tällä viikolla ja kestää viikon päivät.

Edelläoleva New York Timesin Berliinin kirjeenvaihtajan tiedotus ei ole suinkaan luotettava, vaikkakin on käynyt ilmi, että Lenin on jälleen huonossa terveydessä. Kuitenkin tähän mennessä on neuvostovenäjän taholta kielletty kaikki huhut siitä, että Leninin tila olisi vaarallinen.

Kreikkalaiset urheilevat uusilla valtauksilla

Lontoo. — Daily Expressin Konstantinopolin tiedon mukaan Kreikan yhdestoista divisioni on valloittanut Karaghatchin kaupungin, mikä sijaitsee vastapäätä Adrianopolin. Kreikkalaiset miehittivät kaupungin kaupunkia komentavan ranskalaisen everstin protestista huolimatta.

Daily Mail tietää kertoa, että kreikkalaiset valmistuvat uudelleen valtaamaan Itäisen Traakian, siinä tapauksessa, että Lausannen konferenssi epäonnistuu.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

H. PURO,
Vastaava toimittaja.

VAPAUS
(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joille on takaukset.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c. palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c. lisää jokaiselta muistovärsyltä; nimenmuutosilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa; avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksikertaa; syntymäilmotukset $1.00 kerta; halutaantieto- ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa. — Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeehoitajan persoonallisella nimellä.
J. V. KANNASTO, Liikkenhoitaja.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. — Postiosote: Box 69. Sudbury, Ont.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Tilstain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Missään muualla ei tämä olisi mahdollista

Meille viimeksi saapuneet Suomen toverilehdet kertovat joukkovangitsemisista, mitä Suomen ohrana on suorittanut Suomen työväenjärjestöjen muodostaman Venäjän nälänhätäisten avustuksen toimihenkilöihin nähden. Mainittu avustusjärjestö on muodostettu Suomen Ammattijärjestön, Suomen Sosialistisen Nuorisoliiton ja Sos. Työväenpuolueen toimesta. Joulukuun alkupäivinä tunkeutui ohranan asiamiehet Sosialistisen Nuorisoliiton toimistoon, toimittaen perinpohjaisen kotitarkastuksen, vangiten useita toimihenkilöitä ja takavarikoiden Venäjän nälänhätäisten avustusjärjestön kassan, yli 40,000 markkaa. Niin kertovat Suomen toverilehdet. Kaiken aikaa ovat Suomen ohranan miehet ehkäisseet ja vainonneet Venäjän nälänhätäisten avustusta ja pyrkineet tekemään sen kokonaan mahdottomaksi.

Mutta merkille pantavinta on, että nämä julkeat vainot tapahtuvat aikana, jolloin maassa hallitsee «edistysmielinen» maalaisliittolainen hallitus ja eduskunnan puheenjohtajana häärii sosialidemokraatti Vuolijoki.

Venäjän suunnaton nälänhätä on herättänyt kaikissa maissa sivistyneen ja vielä jossain määrin inhimillisyyden tuntoa omaavan porvaristonkin toimenpiteisiin miljoonien venäläisten kauhean hädän lieventämiseksi. Mutta Suomen lahtarismi, joka on vuosia kylpenyt työläisten veressä ja tottunut huvittelemaan työläisajojahdeilla, ei näy tuntevan mitään rajaa työläisvainojen toimeenpanossa.

Todellakaan missään muussa maassa ei tuollaiset julkeat, kaiken muodollisenkin ihmisyyden riistävät vainotoimenpiteet olisi mahdollisia.

Näiden hävyttömyyden huippuun nousseiden vainotoimenpiteiden johdosta on Suomen Sosialistisen Työväenpuolueen pelkäämättömät edustajat tehneet terävän ja läpituntuvan välikysely eduskunnassa, jonka johdosta ohranakoirat ovat olleet pakotettuja hellittämään otettaan ja joutuneet laskemaan ainakin osan komeroihin raahamiaan ihmisyyden ja vapauden ystäviä vapaaksi.

Koska kykenee Suomen työväenluokka kumoamaan moisen eläimellisen yhteiskuntajärjestelmän?

Albertan hiilenkaivajain taistelu

Hiilikaivostyöläiset ovat viime vuosien aikana olleet pääoman ankarimpien hyökkäysten kohteena. Yksinvaltaa tavotteleva suurpääomaluokka ei ole mitenkään jaksanut sietää työväenjärjestöjen kasvamista ja lujittumista. Ja kun hiilenkaivajat ovat Canadan teollisuuden aloilla ainoita, joilla on ollut ainakin taistelukuntoinen ja lukumääräänsä nähden suuri järjestö, ovat työläisten suurnylkyrit kaikin mokomin tahtoneet taittaa sen selkärangan. He ovat tehneet viimeisen neljän vuoden aikana alati uudistuvia hyökkäyksiä avoimen työpajan voimaan saattamiseksi Canadan hiilikentillä, niin Nova Scotiassa kuin Albertassa ja British Columbiassakin. Mutta yhtä monta kertaa kuin riistäjät ovat offensiivinsa, ovat mainarit urhoollisesti torjuneet heidän hyökkäyksensä, ihailtavan sitkeillä ja peräänantamattomilla taisteluillaan ja säilyttäneet hiilikaivokset union työpajoina. Vancouversaari ollen ainoa paikka, missä hiiliparoonit ovat sitten onnistuvat antamaan hiilenkaivajille sellaisen iskun, että se ole vielä tähän asti ehtineet toipumaan. Albertassa ja Nova Scotiassa ovat mainarit pitäneet vastoin onnistuneet lyömään ahnaat riistäjänsä aina takaisin.

Taaskin riehuu Albertassa, Edmontonin alueella, ankara luokkasota. Tälläkin kertaa on hiiliparoonien nikomuksena murskata United Mine Workersin 18 piiri. He taistelevat avoimen työpajan puolesta. Valtion poliisit ja pyssyhurtat on haalittu hajoittamaan lakkolaisten kokouksia ja ehkäisemään lakkovartiointia sekä suojelemaan rikkurityövoimaa — kaikki tämä «demokraattisen vapauden» nimessä. Satoja työläisiä on raahattu vankiloihin. Mutta urheat kaivosmiehet eivät ole tästä säikkyneet. Kun miehet on viety vankiloihin, ovat työläisnaiset ja lapset ottaneet heidän paikkansa lakkovartijain ja mielenosottajain riveissä. Tämä on ihailtavaa työläisurhoollisuutta. Rinnan miestoverien kanssa taistelee lännen hiilikentillä työläisnainen ja nouseva sukupolvi kapitalismin veristä sortoa ja vääryyttä vastaan.

Vaikkakin lakkotilassa on vain muutama kaivos, kaikkiaan noin 1,700 työläistä, on lakkolaisia vastassa koko lännen hiiliparoonit ja työnantajayhdistykset, taistelua johtaen heidän taholtaan Western Coal Operators Association (Lännen Hiilikaivosten Omistajain Yhdistys.)

Mutta eivät ole kaivosmiehetkään yksin. Koko 18 piirin yleislakosta jo puhutaan. Sen veljesosastot avustaen taistelutovereitaan runsaalla rahallisella avulla. Nova Scotian kaivosmiesten virkailijat ovat niinikään ilmoittaneet tulevansa kaikin tavoin avustamaan lännellä taistelevia veljiään, ollen valmiit vaikka yleislakkoon heidän puolestaan.

Mainarien urhoollinen vastarinta suututtaa hiiliparooneja. He ovat jo kääntyneet federaalihallituksen puoleen, anoen sitä lähettämään ratsupoliisi-osastoja lakkoalueelle.

Kaivostyöläisten taistellessa verisiä vihollisiaan vastaan on (union mies) työministeri ryhtynyt entiseen tapaansa uhkailemaan lakkolaisia, elleivät nämä taivu hiiliparoonien rautakoron alaiseksi. Tämä kapitalistien etuja ajava työministeri väittää lakkoa «laittomaksi». Mikä on riistäjien poliittisten edustajain vanha laulu, aina silloin kun työläiset nousevat taisteluun.

Mutta kaivostyöläisten työläissumpatia on sitä suurempi. Canadan valveutunut työväki käsittää heidän taistelevan taaskin kaikkien työläisten taistelua. He käsittävät, että jos kaivosmiehet häviävät, on se häviö Canadan järjestyneille työläisille kaikilla tuotantoaloilla. Siksi hiilenkaivajain sankarillinen taistelu herättää yhä suurempaa ihailua, voimistaa lujemmaksi työläissolidarisuutta ja toiselta puolen nostattaa yhä kiivaampaa vihaa työläisten riistäjiä ja heidän järjestelmäänsä vastaan. Nähdessään kuinka miestensä rinnalla ja vankiloissa olevien lakkolaisten paikoilla taistelevien työläisnaisten päitä puhotaan ja heitä tallataan kasakkain jalkoihin, herää tähän asti välinpitämättömän työläisenkin jähmettyneessä rinnassa leimuamaan luokkataistelun lämmin tuli.

Hiilenkaivajain sitkeä ja peräänantamaton ja urhea taistelu olkoon esimerkkinä koko Canadan työväenluokalle. Olkoon se omiaan herättämään syviä työläisrivejä ja kiirehtimään yhä suurempia joukkoja luokkataistelurintamalle puolustamaan rikkauksien luojain olemassaolo-oikeuksia ja saamaan heidät järjestymään siten, että Canadan työväenluokka yhteisvoimin pian kykenisi murskaamaan harvalukuisen raha- ja teollisuusoligargian diktatuurin ja tilalle asettamaan työtätekevien joukkojen neuvostotasavallan.

Vallankumouksellisten voimain solidaarisuus

Venäjän kemiallisten työläisten Ludvigshafenin lakkolaisille antaman suuremmoisen avustuksen — 3½ miljoonaa markkaa — johdosta kirjoittaa berliniläinen toverilehti:

Venäjän kemialliset työläiset, jotka samoin kuin koko Venäjän proletariaatti jännittyneellä tarkkaavaisuudella seuraavat 30,000 ludvigshafenilaisen työläisen taistelua, ovat myöntämällä 3½ miljoonaa markkaa osoittaneet, että he mielivät olla mukana kaikin keinoin taistelemassa kansainvälisessä proletariaatin taistelurintamassa. Ensi kertaa pitkästä aikaa on saksalaisten työläisten taistelutarmo ja sitkeys tarjonnut Punaiseen Ammatilliseen Internationaleen liittyneille liitoille tilaisuuden aktiivisesti ottaa osaa taisteluun veljellisesti tukemalla lakkolaisia.

Venäjän ammattiyhdistysläiset ovat jo vuosikausia pyrkineet kiinteään organisatooriseen yhteyteen länsieuropalaisen proletariaatin liittojen kanssa. Raa'alla röyhkeydellä ovat Amsterdamin ammattiyhdistysjohtajat sulkeneet venäläisten ammattiliittojen edustajat kansainvälisistä kongresseista ja hyljänneet yhteisen rintaman sillä väitteellä, etteivät venäläiset työläiset kykenisi tukemaan muuta työväestöä tämän taistelussa.

Venäjän kemiallisten työläisten solidaarisuustoiminta paljastaa amsterdamilaisten valheelliset väitteet ja ajojahdin. Ludvigshafenin taistelu on vain etuvartiakahakka. Punaisen Ammatillisen Internationalen tarjoama tuki sille osoittaa jo kuitenkin, mikä mahti työväenluokalla olisi, jos joukoille onnistuisi muodostaa kansainvälinen suljettu proletaarinen taistelurintama.

Venäjän kemiallisten työläisten solidaarisuuden teko on samalla myös elähyttävä esimerkki koko Saksan proletariaatille. Tämän kolmekymmentätuhatta pfalzilaista työläistä käsittävän taistelun ei tarvitse päättyä tappiolla sen vuoksi, että saksalaiset työläiset eivät voi sitä riittävästi tukea, — proletaarinen solidaarisuus on saatava sen voittoisaan loppuun. — — —

Lehti huomauttaa lisäksi, että lakkolaisille on jo kaikkiaan kerääntynyt avustusta 2 miljoonaa markkaa. Bulgariassa ovat Sofian osuustoimintatoverit lahjoittaneet 100,000 markkaa, ja tshekkoslovakialaiset toverit ovat ennenmainitun 100,000 mk lisäksi saaneet kokoon avustusmäärän, jonka suuruudesta ei vielä tarkkaan tiedetä, mutta joka nousee useihin miljooniin markkoihin! Saksalaiset toverit ovat muuten omassakin maassa koonneet miljoonia.

Esikuvia ei puutu

Olemme puhuneet siitä merkillisestä seikasta, ettei suomalaisilla «ylevien ihanteiden» ja «kauneusarvojen» kuuluttajilla, kirjailijoilla, ole ihanteistaan ja kauneusarvoistaan sen vertaa jäljellä, että niiden painostamina korottaisivat äänensä vakaumuksensa tähden kärsivien puolesta. Ja merkillistä se onkin. Sillä valkoisten kirailijain blokkiin kuuluu sellainenkin tunnettu kirjailijaveteraani kuin Santeri Alkio, joka miespolven ajan on istuttanut hyvän ja kauniin aatteita nuorison keskuuteen ja «taistellut» puukkojunkkarikulttia vastaan. Mutta yhtäkaikki tuntuu siltä, ettei puukkojunkkarisuus milloinkaan ole ollut sellaisessa kurssissa kuin nyt, ja että itse tämä eteläpohjanmaalainen Muhametti on mennyt vuoren luo kun se ei saapunut hänen luokseen, sts. on omaksunut katsantokannan, mitä vastaan parhaimman miehuutensa taisteli.

Ja niin ei suomalaisten kirjailijain suhteellisesti suureen joukkoon ole jänyt ketään, joka uskaltaisi kohottaa äänensä järjestelmän jalkoihin joutuneiden vakaumuksen ihmisten puolesta. Sillä sorrettuun luokkaan lukeutuvain henkisten viljelijäin ei liioin sallita lausua ajatustaan. Monet heistä päästettiin jo päiviltä suuressa harvennuksessa. Näistä jaloimman, antamalan, päästi päiviltä joku valkokaartilainen, joka varmaan luuli tekevänsä sankariteon, millä iäksi piirtäisi nimensä historian mainekirjaan, ja kuitenkaan ei hänestä tiedä eikä tahdo tietää kukaan, niin, tokkopa hänestä edes olisi miestä tekoaan myöntämään, kun sen sijaan Rantamala elää teoksissaan ja ajatuksissaan kauemmin kuin yksikään niistä jotka suuressa myllerryksessä nostivat aseensa ei ainoastaan aseistettuja vaan myös aseettomia vastaan. Ja eloon ihmeen tavalla jääneiden työväenkirjailijain ei, kuten sanottu, anneta lausua ajatustaan järjestelmästä, mille kosto on niin mieluinen. Totuuden sana ajatus, minkä oikeudellisuus on mitä ilmeisin, johtaa lausujansa vankilaan, pakina aikaa sitten unhoon painetusta «valtiomiehestä» maksaa kaksi vuotta vankeutta, runvakaumuksensa vuoksi kärsivistä kuukauden säkeistöltä, samaan aikaan kun vanhoissa parlamenttaarisissa maissa saadaan vapaasti arvostella paraikaa ruorissa istuvia suuruuksia ja kirjoittaa kompia vaikkapa kuninkasta. Ja niin pyritään mykkyydellä salaamaan sellaista, mikä kaikkina ikoina on ollut kirjailijain ja runoilijain hehkuvimpain tuotteiden aihe: vakaukmuksensa puolesta kärsiminen. Ja mikä halpamaisinta valkoinen kirjailijakunta täydentää väkivallan keinoja rakastavan järjestelmän työn kuorossa herjaamalla jalkoihin joutuneita uhreja!

Olemme lisäksi osoittaneet, ettei kaikissa maissa ole kirjailijataso tällainen. Rinnn kapitaalin vannoutuneiden palvelijain kanssa löytyy muissa maissa kokonainen joukko kirjailijoita, jopa niiden parissa kautta maailman tunnettuja, joiden omatunto pysyy aina yhtä herkkänä sorrettujen ja vainottujen kärsimykselle. Olemme maininneet esmerkkejä Ruotsista. Mutta voimme mainita niitä Ranskastakin.

Siellä on nykyään päiväjärjestyksessä Martyn kysymys. Marty on maankavaltaja, kuten useimmat niistä poliittisista vangeista, jotka kansoittavat Suomen vankilat ja kuritushuoneet. Nousi Ranskan ohjelmaa vastaan sen johdosta, että se pakotti hänet tovereineen taistelemaan Neuvosto-Venäjää vastaan **vaikkei Ranska ollut lainkan sodassa Venäjän kanssa.** Martyn suhde vallassolijoihin on siis tavallaan sama kuin suomalaisten rauhanmanifestin laatijain, toverien, jotka ovat kukin saaneet vuotensa kuritushuonetta sen takia, että vastustivat laitonta sotaa. Mutta sen sijaan että väestö pitäisi Maryä häpeällisenä rikollisena, pitääkin se häntä sankarina ja on kerta kerralta vaalijon ynnä muiden suosionosoitusten kautta lausunut ihailunsa häntä kohtaan erehtymättömän vakasti julki. «Marty on Ranskan suosituin mies» lausuu Anatole France-vanhus. Eikä henkisistä viljelijöistä yksistään hän, vaan monen monet muut. Pariisilainen toverilehti on näet tunnetuille tiedemiehille, kirjailijoille ja politikoitsijoille lähettämäänsä Martyä koskevaan kiertokyselyyn saanut tukuttain myönteisiä vastauksia, joissa ihaillaan Martyä ja valitetaan, että hänen vielä täytyy istua kuritushuoneen telkien takana, vaikka «parlamentti antoi anteeksi niin paljon virheitä ja rikoksia», myöntäessään amnestian Martyn tovereille.

Anatole Francen vastaus lienee lukijoille tunnettu. Samaa syvää inhimillisyyttä huokuvat toisetkin vastaukset. Tunnettu kirjailija Ernest-Charles, jota pidetään yhtenä aikakauden kaikkein terävimmistä ja omaperäisimmistä kirjallisuusarvostelijoista, lausuu: «Kyllä, Marty on vapautettava. Hänet on vapautettava, koska hän on oikeassa. On vpaautettava, koska se olisi viisasta. On vapautettava, koska on noudatettava universaalisen hengen vaikutusta. Jalo ja kaukonäköinen kansan omatunto vaatii sitä. **Vallassaolijat eivät koskaan meneetä mitään noudattaessaan kansan omaa tuntoa.»** Ja kuuluisan runoilijan Rostandin poika, runoilija itsekin lausuu: «Niin kauan kuin Andre Marty on vankilassa, on itse oikeus telkien takana.» Ja yksinpä kenraali Sairrailkin, meinitaksemme nyt yhden sotilashenkilönkin lausuu, että hän on yleisissä kokouksissa moneen kertaan tuonut esiin että Marty olisi ollut armahdettava muiden mukana.

Tässä vain muutamia ranskalaisen toverilehden saamista vastauksista. Kuten niistäkin, ei henkisen ja julkisen elämän huomattavimmat edustajat edes Ranskassa, jota hyvällä syyllä mainitaan taantumuksen kehtona, muodosta sellaista mustaa sokeuden blokkia kuin «henkisen elämän edustajat» Suomessa vaan tuovat he pelkäämättä ilmi mitä pitävät inhimillisenä ja järjellisenä.

Ei siis toden totta ole esikuvista puutetta. Puute on lahjomattomista omistatunnoista.

Kössi Kaatra.

Työväen taistelurintamalta eri maista

Tanskan sosialidemokratiassa jotakin mätää

Pää-äänenkannattajan toimittajain lahjottavuus.

Köpenhamina 9-12. — Mitä on täkäläisen «Social demokratenin» aputoimittaja tehnyt, kun hänen täytyy yleisen mielipiteen painostuksesta luopua paikastaan?

Oman selityksensä mukaan on hän ystävälleen, laivanvarustaja Henckelille, joka paraikaa on syytettynä useihin miljooniin nousevista petoksista ja huijauksesta, koettanut sodan aikana hankkia ostajan parille laivalle, jotka eronneen toimittajan, Jörgensenin, oman ilmoituksen mukaan sodan jälkeen olisivat olleet käyttökelvottomia, mutta joiden kauppasumma yhtäkaikki olisi noussut 3 miljoonaan kruunuun.

Tämäkin kauppatoimi on moraalisesti katsoen jotakuinkin epärehellinen — joskaan ei suoranaista petosta. Mutta se ei onnistunut. Siitä huolimatta sai Jörgensen 10,000 kruunua «palkkioksi myyntineuvotteluista», kuten hän itse sanoo. Kaikella kohtuudella voidaan siis kysyä: onko tavallista, että palkkiota maksetaan neuvotteluista, jotka eivät johda mihinkään tulokseen, ja mikä saattaa olla syynä siihen, että sosialidemokraattisen lehden toimittaja yhtäkkiä alkaa huijata laivoilla? — Molemmat kysymykset ovat samalla riittäviä vastauksia.

Mutta lisäksi on Jörgensenin myönnettävä, että hän erään toisen silloisen ystävänsä kautta (sosialidemokraattinen valtiopäivämies Marott, joka yltiöisänmaallisuutensa vuoksi erotettiin puolueesta jo 1920) koetti vaikuttaa rahtilautakuntaan saadakseen lisenssin mainituille laivoille. Lisenssiä ei saatu, mutta niin pian kuin Jörgensen sai 10,000 kruunuaan, jakoi hän ne Marottin kanssa.

Se, että Marott nyt kieltää saaneensa mitään rahoja tämän «toimintansa» korvauksena ja selittää, että hän on vain laivannut 10,000 kruunua, ja vihdoin, että Jörgensen siitä huolimatta pitää kiinni väitteestään, osoittaa vain, että on kysymys kahdesta raukasta, jotka pulaan jouduttuaan koettavat sälyttää syyn toisensa niskoille.

Ei ole epäilystäkään siitä, ettei tässä olisi kysymys mitä karkeimmasta turmeluksesta. Kaksi johtavaa sosialidemokraattia k o e t t a a käyttää hyväkseen luottamusasemaa, johon työläiset ovat heidät valinneet, yksityiskapitalistin hyväksi ja maksua vastaan käyttävät suhteitaan ja vaikutusvaltaansa lautakuntaan, jonka hallitus on asettanut valvomaan valtion etuja laivakulun suhteen.

On varsin käsitettävää, että toimittaja Jörgenssenin tämän paljastuksen jälkeen on ollut pakko jättää paikkansa «Socialidemokratenissa». On myös helppo arvostaa hänen motiveeraustaan, kun hän sanoo eroavansa sen vuoksi, ettei vastustajalehdistö voisi käyttää häntä hyväkseen asettaessaan esteitä «Sosialdemokratenin» taistelulle rehellisyyden, julkisuuden ja puhtauden puolesta julkisessa elämässä, taikka henkilöille, jotka nyt toimittavat lehteä. Hänen eronsa ei siis johdu siitä, että hän tuntisi itsensä sopimattomaksi tähän taisteluun, vaan tekee hän kaiken puolueensa ja lehtensä vuoksi — mikä jalo sielu!

Mutta tämä poliittisen turmeluksen esimerkki ei olisi niin ilkeä (mustia lampaitahan on vähin kaikkialla), ellei samalla ilmenisi, miten tämä jörgeniläinen moraali on tunkeutunut läpi koko oikeistososialistisen puoluejohdon. Niinpä on lehden päätoimittaja myöntänyt, että hän on kauan tiennyt asiasta, mutta ei ole voinut huomata mitään moitittavaa siinä, ja tätä väitettään vahvistaakseen on hän kirjoittanut pitkän artikkelin Jörgensenin puolustamiseksi, samalla kun on valittanut «uhrausta», minkä tämä on erotessaan tehnyt. Ja muut «Socialdemokratenin» toimittajat eivät ole yhtään kummempia. Ysikään heista ei näe tässä tapahtumassa mitään, mikä olisi omiaan tahraamaan Jörgensenin kunniaa ja mainetta. Tämän lausuvat he ainakin julki kirjelmässä, minkä he ovat kukkavihon kera antaneet kukistuneelle sankarille tämän erotessa lehdestä.

Kaiken tämän johdosta ei käy kummasteleminen, jos kommunistien «Klaussenhanpen» kysyy: Mista muista lahjomistapauksista «Socialdemokratenin» päätoimittajalla on tieto? Onko tavallinen sääntö, että sosialidemokraattiset luottamusmiehet saavat yksityiskapitalisteilta maksua siltä, että käyttävät näiden hyväksi vaikutusta, minkä työläiset ovat heille antaneet? — J. E.

Tanskalaisen toverin kirjeessään ilmituomat seikat eivät oikeastaan ole mitään uutta. Karl Legien esim. tuli Saksassa ammattiyhdistysliikkeen johtajana palvelustensa johdosta suurteollisuuden harjoittajille niin kuuluiseksi, että Stinnes risti yhden laivoistaan hänen nimelleen. Monet ruotsalaisista sosialidemokraattisista johtajista tulivat sodan aikana mainituiksi keinottelustaan. Suomessa on asia kuitenkin järjestetty paljon käytännöllisemmin: siellä maksavat kapitalistit varta vasten varatusta säätiörahastosta korvauksia sosialidemokraattisille apureilleen, poliittisille toimihenkilöille, jotka eivät ole turhan tarkkoja enempää siinä mitä tekevät kuin siinäkään mistä saavat maksun palveluksistaan.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Smk. 35:00 Canadan dollarista

LÄHETYSKUSTANNUKSET:

LÄHETYSKULUT: 40c lähetyksistä alle $30; 50c lähetyks. $30—40; 60c lähetyks. $40—$60; 75c lähet. $60—$100. Yli sadan dollarin 25c sadalta dollarilta lisää. — Sähkösanomalähetyksille $3.50 lisämaksu.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. Hill, 957 Broadview Ave.

Pilettejä Suomeen ja Suomesta tänne.

Tiedustelkaa hintoja y. m.
Suurimpien valtamerilinjojen valtuutettu asiamies.

BOX 69, VAPAUS, SUDBURY, ONT.

Pilettiliike tehtävä J. V. Kannaston nimessä.

Pikkujuttuja

Talven ollessa jo hyvässä puolivälissä ilmoittavat porvarilehdet suurella helpotuksen huokauksella, että hiilipula mahdollisesti tulee muutaman kuukauden kuluttua poistumaan. Tämä pitänee uskoa, sillä tavallinen kuolevainenkin käsittää ilman suurempia järkeilyjä, että hiilipula kesän tullen poistuu, ainakin sikäli kuin on polttoaineista kysymys. Mutta tällaisen tilanteen aikansaamiseksi on porvarivaltio joutunut hikoilemaan ankarasti. On tarvittu kokonainen liuta kallispalkkaisia virkailijoita — «polttoainetirehtöörejä» — mitkä ovat porvarilehdissä antaneet julistuksiaan, missä on kehotettu kansaa käyttämään hiilen asemasta «jotakin muuta» polttoainetta. Mitä tämä «jotakin muuta» on, sitä eivät he ole kyenneet ratkaisemaan. Samalla aikaa on porvari ylettömästi haukkunut hiilimainareita, jotka lakoillaan ovat saaneet pulan aikaan. Hiilipa roonit, jotka työläisten palkkain polkemiseksi ja hiilen hinnan kallistamiseksi ovat aiheuttaneet työsulkuja ja lakkoja, ovat saaneet olla kiltisti rauhassa, sillä hehän ovat «isänmaallisia kansalaisia» ja pitävät silmällä «yleisön etuja» taistellessaan kaivostyöläisiä vastaan.

Tällaista se on meininki porvarihuushollissa.

*

Toveri Aku Päiviö näkyy tarjonneen uutta runoteostaan Yhdysvaltain Suomalaisten Sosialistien Kustannusliitolle (Työmies, Toveri ja Eteenpäin), mutta veljesjärjestön toimeenpaneva komitea on päättänyt, ettei runoteoksia enään kustanneta. Me tavalliset proletaariset rivimiehet kummastelemme, että mitähän järkeä mahtanee tuossakin päätöksessä olla! Meille ei selvitetty tuota juttua tarkemmin. Mutta me olemme tutustuneet vähin proletaariseen runouteen ja käsitämme että sen vaikutus köyhälistön uuden sielullisen elämän kasvatukseen on sangen suuri. Proletaariset runot suitsuttavat uutta innostuksen tulta tylsiin, hengettömiin sydämiin, virittävät luokkataistelun paloa sinne missä se on sammunut ja sytyttävät sitä siellä missä se ei ole ennen palanut. Köyhälistörunous ei suinkaan ole vähäarvoinen tekijä herätys- ja valistustyössämme. Ostavat ja viljelevät hän runokirjallisuutta sellaisetkin työläiset, jotka eivät vielä ole muuhun vallankumoukselliseen kirjallisuuteen syventyneet. Vallankumouk. runokirjallisuuden merkitys teoreettisen kirjallisuutemme rinnalla on arvaamattoman suuri. Tämän verran haluan sanoa, vaikka en olekaan mikään haaveilija. Sitäpaitsi, onhan uusista runoteoksista aivan huutava puute nykyään. Ohjelmatilaisuuksissa lausutaan vanhoja runoja kiusallisen usein, uusia kun ei ole. Ja kaiken tämän pohjajoukkojen tarpeen edessä kieltäydytään kustantamasta runoilijan teosta, joka on vallankumouslauluillaan rakastuttanut koko Amerikan ja Canadan suomalaisen työläisyleisön itseensä. Ompa hän saavuttanut suurta tunnustusta Atlantin rapakon tuolla puolenkin. Sanottakoon kursailematta, että toveri Päiviö on Amerikan suomalaisten etevin — jollei etevin suomalainen elossa oleva — työläisrunoilija.

Ja samalla kun kustannusliittomme kieltäytyy kustantamasta toveri Päiviön paljon rakstettuja, kaivattuja runoja, elää tämä proletaarirunoilija Port Arthurin takalistolla olevalla homesteadillaan mitä suurimmassa puutteessa. Tällä tavallako palkitaan toveri Päiviön siunausrikas työ köyhälistöliikkeelle.

Saamari vie, ellei toveri Päiviön runoteosta saateta ilmoille, niin me pohjajoukot nostamme kapinan!

*

Tässä kun tuli puhe kirjailijoista ja runoilijoista, niin sopinee mainita, että yksi Suomen kuuluista lahtarikirjailijoista on taas päättänyt päivänsä, ampumalla itsensä kotonaan Lapualla.

Kyösti Vilkkuna oli valkoisen terrorin johtavampia miehiä sekä hengessä että teoissa. Kirjoituksissaan Vilkkuna itse kerskui, miten hän esim. heitti käsipommin huoneeseen, joka oli täynnä naisia ja lapsia, puhuu, miten hän oli mukana muissa «sankariteoissa». Röyhkeätä mieltä koetti V. näyttää aina viimeisiin päiviin saakka. Vielä v.k. 6 p., itsenäisyyspäivänä, näyttäytyi hän kansallisteatterissa suojeluskuntapuvussa häikäilemättä jättäen huomioonottamatta, että tilaisuudessa saattoi olla työläisiäkin.

Mikään ei kuitenkaan pelastanut Vilkkunaakaan kohtalostaan. Vain vajaa viikko tästä hänen esiintymisestään Kansallisteaaterissa ajautui Vilkkuna tekemään lopullista tiliä tekojensa kanssa ja tilinteko päättyi tuloksella, että hän ampui itsensä.

Porvaristo on tapauksen johdosta ylen järkytyksissään. Porvarilehdet tarkasti salaavat sen, että Vilkkuna surmasi itsensä, ne vain mainitsevat hänen «äkkiä kuolleen» tai «menneen pois». Tämä osoittaa, kuinka raskaasti tämänlaiset tapauk-

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

Osoteilmotukset Vapauteen

Osastojen virkailijoita pyydetään ottamaan tämän asian esille heti ensimäisessä osaston kokouksessa.

Meidän pitää alkaa tämä vuosi eri tavalla kuin mitä täällä Canadassa on viimeaikoina totuttu alkamaan. Meillä on täällä yli kuusikymmentä suomalaista Workers puolueen osastoa ja koko tästä suuresta joukosta vain noin kolmasosa piti osoteilmotustaan Vapaudessa viime vuoden aikana. Tällainen menettely synnyttää sen, että koko tuon suuren osastomäärän olemassaolosta tuskin tiedetään muualla kuin järjestömme keskusvirastossa ja näinollen sangen monet erittäin tärkeät asiat menevät kaiken muun maailman tietä, mutta eivät sellaisiin osastoihin jotka tuollaisessa pimeydessä vaeltavat. Esim. täältä Vapauden konttorista on sangen vaikea säädä monille osastoille lähetettyä mitään, heidän osotteitaan kun ei ole Vapaudessa ja kun yksi ja toinen aina muuttaa osotettaan siitä meille mitään mainitsematta. Toisekseen näyttäisi meidän toimintamme paljon voimakkaammalta jos jokaisella osastollamme olisi lyhyt osoteilmotus lehdessämme.

Ja Vapauskin saisi jonkun dollarin enemmän sillä että jokainen osasto tasaväkisesti antaisi osoteilmotuksensa Vapauteen. Yhdysvaltain puolella pitävät kaikki pienimmätkin osastot velvollisuutenaan antaa edes osoteilmotuksensa ja sangen suuri joukko niistä muutenkin ilmotuksia puoluelehdissä. Mikä on syynä siihen että meidän täällä Canadassa on kaikessa oltava jälessä?

Ottakaa siis asia esille heti ja päättäkää siitä kuin miehet ja naiset päättävät. Mutta laittakaa ilmotus niin että se on ainoastaan lyhyt, mutta silti asiallinen.

Toverillisesti, VAPAUDEN KONTTORI.

SUOMEN TYÖVÄENLEHDILLE

VÄLITTÄÄ TILAUKSIA

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

Kun aijotte tilata Suomen työväenlehtiä, valitkaa lehti allaolevasta luettelosta, liittäkää tilausraha mukaan ja lähettäkää konttoriimme, josta se toimitetaan perille viipymättä.

Suomen Työmies, Helsinki, 6 kertaa viikossa	$15.00	$8.00
Sosialistinen Aikakauslehti, Helsinki, 2 kertaa kk.	3.00	1.50
Sanan Tuoja, Kuopio, 3 kertaa viikossa	6.00	3.50
Pohjan Kansa, Oulu, 6 kertaa viikossa	10.00	6.00
Vapaa Sana, Vaasa, 3 kertaa viikossa	6.00	3.50
Työn Valta, Kajaani, 3 kertaa viikossa	6.00	3.50
Työväen Urheilulehti, Helsinki	3.00	1.50
Nuori Työläinen, Helsinki	3.00	1.50
Paukku, Sosialistinen pilalehti, Helsinki	2.50	1.25

Ylläoleva on luettelo Suomessa ilmestyvistä Sosialistisen Työväenpuolueen lehdistä. Lehtien nimet usein muuttuvat, mutta lehdet eivät lakkaa, koska työväenjoukkojen valtavoimat alkavat olla niiden takana. Tilauksia tehdessä on tärkeää ilmottaa minkä paikkakunnan lehti halutaan, koska lehtien nimet eivät ole seisovia. Asiamiehille myönnämme näistä hinnoista 10 pros. alennuksen.

Tilatkaa osotteella: VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

set porvaristoon koskevat. Eikä ihmekään. Sama kohtalo näyttää tulevan järjestään jokaisen valkoisen terrorin johtavamman miehen osaksi. Eivät auta sellaisetkaan suojelustoimenpiteet kuin hirmutekoja kuvaavien kirjojen ja kuvien rikolliseksi julistamiset ja takavarikoimiset. Nämä suojelustoimenpiteetkin vain pahentavat asiaa.

Vancouverin uutisia

Uuden vuoden vastaanottajaiset Vancouverissa. En ole sattunut ennen olemaan tilaisuudessa näkemään sitä historiallista tapahtumaa, jolla uusi vuosi vastaan otetaan suurkaupungissa. Nyt sattui minulle se harvinainen tilaisuus. Ei tietenkään se ollut ensimäinen kerta Vancouverin historiassa, eikä viimeinenkään kun kaikki höyrypillit olivat ilmoittaneet historian lehden käännetyksi aikakausien pääkirjassa. Klo 12 yöllä alkoi valtakaduilla semmoinen meuru, jota minä en ole ollut tilaisuudessa ennen näkemään, karnevaalit, tai miksi heitä sanotaan. Valtakatujen käytävät olivat ahdetut täyteen kansa niin paljon kun mahtui, jotka kahtaalta käsin ryntäsivät vastakkaisiin suuntiin, vaivoin päästen eteenpäin. Huuto ja melu täyttäen ilman. Oli ikäänkuin kaikki eläimellinen villeys ihmisessä olisi laskettu valloille. Vähääkään kainostelematta puskettiin vastakkain sukupuolesta välittämättä. Kainous oli saanut väistyä syrjään. Eikä kauniimpi sukupuoli näyttänyt sitä pahaksi ottavankaan. Nythän oli kaikki «luvallista». Tapasin useita ryhmiä, jossa nuoret pojan viikarit olivat saanut piiritetyksi nuoren tytön piirinsä sisälle, jossa häntä pitivät puristuksessa huutaen ja meluten. Mutta virkavallalla, jota liukui virran mukana, ei ollut mitään syytä sekaantua, sehän oli kaikki leikkiä, joka muussa tapauksessa ehkä olisi ollut säädytöntä. Ja sitte se pommisade ja siitä lähtevä pauke, se oli aivan korvia särkevä. Loppumaton automobiilijono liukui hiljakseen eteenpäin kahtapuolen katua, joista viskeltiin räjähtäviä ilotulituspommeja keskikadulle ja ilmaan ja jalkakäytävälle pienempiä lentäviä raketteja, niin että koko ilman täytti ikäänkuin kuularuiskujen rätinä pienoiskoossa, jota suuremmat säestävät tykkien jyrinänä. Oli kuin olisi ollut vallankumouspauhussa, tai sotarintamalla, mutta sehän oli vain «komedia».

Matkassani oli eräs nuori ruotsalainen tuttavani, joka oli ollut Ranskassa rintamalla, canadalaisessa armeijassa, kolme vuotta. Selvään huomasin, että todelliset sodankauhut olivat jättäneet häneen häviämättömän muiston. Kun suuremmat raketit räjähtivät, hän oikein kuin säyähti ja sanoi minulle monta kertaa: «palataan kotiin»: Mutta minä pukin häntä vaan eteenpäin, halusin nähdä enempi tuota ilveilyä. Puskimme kadun, sen osan missä tuo liike oli valtavinta, toiseen päähän. Kaikkialla samallaista. Käännyimme ympäri ja työntäysimme takaisin sinne mistä olimme lähtenyt, sillä asuntomme oli siellä.. Matkalla poikkesimme C. P. R. Co rautatien asemalle. Sinne oli järjestetty suuret tanssit. Koko valtavan suuri aseman odotushuone oli kuin tupattu täyteen joukkoa, miestä ja naista. Ja miksei, olihan se Canadan todellisen hallitsijan omistama talo. $1.50 oli vain sisäänpääsy yksinäiseltä mieheltä. Mieheltä ja naiselta $2.00. CPR käytti kättään ja teki rahaa. En tiedä oliko siellä miljoneereja, mutta keskiluokka ja työläisluokan kerma oli täällä edustettuna. Kyllä vapaa pääsy oli, joka vaan luopui dollareistaan. Katsoin vähän aikaa ulkopuolella ikkunan takana ja vaikka jalkapohjiani vähän kutkuttikin, niin toiselta puolen moni seikka löi lujasti sitä vastaan ja niin käännyimme tyytyväisenä näkemäämme, mutta samalla kertaa vähän tyytymättömänäkin, takaisin ja menimme asuntoomme.

Täällä ruotsalainen matkatoverini tuumaili: «jos tuo räjähdysvoiman paljous olisi kaikki käytetty kantojen ampumiseen, niin sillä olisi kiskottu paljo kantoja maasta», johon minä vostaukseksi nykkäsin päätäni ja sanoin: «yes».

Kaima.

Toronton uutisia

Lauantaina t.k. 6 p. oli Royal Templair haalissa kaupungin keskuskomitean järjestämä kansainvälinen konsertti ja osaston haalilla lasten-orkesterin konsertti. Kumpikin huoneusto ollen täynnä yleisöä, huolimatta siitä että «talven kylmin ilta» pelotti joitakin tovereita lasten kanssa liikkuessa.

Terveisiä Europasta. Globe teatterissa sunnuntai-iltana puhui juuri viikon lopulla Europan matkaltaan, kansainväliseen avustuskonferenssiin (Saksassa) ja Kominterin 4 kongressiin osaa ottanut toveritar Florence Custance, aineesta: «Europa nykyhetkellä», osoittaen kuinka Puola ja Saksa ollen täydellisessä kaaostilassa työväenluokka painettuna alimmalle kulitasolle, Versaillessin rauhan ehtojen painaessa Saksan rahatalouden pisteeseen (8000 markkaa vastaten 1 dollaria), jossa työväenluokan on mahdoton elää ja puolinälkäisenä alaspainetulta Saksan proletaariaatilta vaatii sosialidemokraatit, ja porvaristo enemmän tuotantovoimaa kohottaakseen finanssitalouden (joka on mahdotonta) ja työväenluokalla on kaksi mahdollisuutta, alistua tuhoon tai nousta. — Puolassa vanhempi väestö ollen vaipuneena puristettuun epätoivoon; nuorempi väki pakoitettuna sotaväkeen ranskalaisen pistimen valvonnan alle, edessä tuho tai nousu. Englannissa samaan aikaan kuin taantumus polkee elin standardin ja hallitus kieltäytyy kuulemasta työttömäin vaatimuksia, pienimmässäkin kylässä muodostetaan urheiluelämän mielenkiinnon pisteeksi, urheiluseurojen lenkin kautta, joilla porvaristo tahtoo siirtää työväestön poliittiset harrastukset ja salata todellisuus — valheverkko ei kestä kauan. Sensijaan Neuvosto-Venäjällä osoittaa yhteiskuntatalouden kaikki haarat valoisaa voimistumista, elintaso kohoaa. Raskaan teollisuuden varma eteenpäin kulku nostattaa sen asemaan, jossa se tulee kaikissa suhteissa muista maista riippumattomana toimeen.

Venäläiset surkuttelevat länsimaisten toverien hitautta, ette ymmärrä toimia työväen unioissa, ettekä käsitä asiamme vakavuutta.

Ohjelma-iltama on agitatsionikomitean toimesta järjestetty t.k. 15 p. ensi sunnuntai-illaksi, johon on saatu puhumaan tov. Florence Custance. Riennetäänpäs kaikki kuulemaan hänen mielenkiintoisia selostuksiaan, kuin myöskin nauttimaan muusta ohjelmasta..

Keskustelu- ja puhujain harjoitusrenkaan viimeisessä kokouksessa tuli ilmi että on joillakin työläistovereilla sellainen käsitys, että renkaan säännöt estävät heitä osaa ottamasta tämän johdosta päätettiin ilmoittaa että renkaan kokouksiin on osanotto-oikeus kaikilla työläisillä ja toivotaan että nyt vuoden alusta joukolla riennetään keskustelemaan, vaihtamaan mielipiteitä ja syventymään yhteiskunnallisiin asioihin ja sen kautta kehittämään itseään ja luokkapyrkimyksiemme ymmärtämistä. Kokoukset on joka sunnuntai, alkaen kello 6 illalla.

Osaston vuosikokouksessa sunnuntai-iltana oli esillä m.m. seuraavaa: Yhdysvalloista syndikalistilain nojalla syytettyjen puolustusavustuksen keräämiseksi vetoomus otettiin huomioon ja listoilla kerääjiksi valittiin Mrs. Markkanen, Järvis ja Matti Salo. Kirjelmä piirikonventioniin ja järjestön edustajakokoukseen edustajain valinnan y.m. evästyksien suhteen jätettiin seuraavaan kokoukseen, joka Liebknecht juhlan takia on siirretty t.k. 28 päiväksi. Johtokunnan ja agitatsionikomitean toimintakertomukset luettiin ja hyväksyttiin. Tilintarkastajat eivät olleet vielä valmiit esittämään raporttiaan, joten tilien hyväksyminen ja tilivapauden myöntäminen jäi seuraavaan kokoukseen. Näytelmätoimikunta velvotettiin laatimaan toimintakertomus seuraavaan kokoukseen. Voimisteluseuran johtokunta velvotettiin kokoontumaan ja ripeämpään toimintaan. Nuoriso-osaston toimintakertomus ilmoitettiin tulevan seuraavan kokoukseen.

Virkaililijoiksi seuraavalle vuodelle valittiin: puheenjohtajaksi Jokela, johtokuntaan Wallenius, Rajala, Ahlqvist, Laakso, J. Latva, N. Grundsten, Kahila ja Virtanen. Agitatsionikomiteaan A. Kivi, A. Manninen, A. T. Hill, J. Latva, L. Johnson, J. Kahila ja P. Mertanen. Näytelmätoimikuntaan Y. Oinonen, V. Järvis, J. Hill, B. Toukoniemi, Vieno Rasila, Markkanen ja Mrs. Anderson. Huvitoimikunnan tehtävät päätettiin siirtää näytelmätoimikunnalle. Ravintolatoimikuntaan valittiin Tyyne Latva, Mini Johnson, Kalaporras ja Virta. Järjestysmieniksi Rajala, Laakso, Löppönen, Rahkonen ja Löytty. Tiketin myyjiksi Oinonen ja Ahlqvist. Kirjeenvaihtajiksi: Toverittarelle Aino Grondahl ja Vapaudelle A. T. Hill.

Topi Poju.

Eri paikkakunnilta

ILMAJOKI, SUOMI.

Lahtari Wille Ketonen Canadan suomalaisten rasitukseksi.

Noin kolme kuukautta sitten läksi täältä Ilmajoelta Hannukselan kylästä Amerikaan Wille Ketonen, suunnaten matkansa Candaan. Tänne saapuneitten tietojen mukaan on hänellä tarkoitus jatkaa matkaansa Yhdysvaltoihin. Kuulemani mukaan hän on metsätöissä siellä. Luultavasti «Soo-linjalla» eli Sudburyn ympäristöllä. Lähtiessään täältä oli hänellä kaksi toveria, toinen Juho Pietilä, mukanaan. Mikä Ville Ketonen on miehiään, annan hänestä tietoja, mikäli tiedän, että canadalaiset toverit tietävät häntä kohdella arvonsa ja tekojensa mukaisesti.

Vuonna 1918 hän on ollut vapaaehtoisena teurastajana kulkien kaikkialla Suomessa missä köyhälistöä on murhattu. Hän on ollut pyövelinä ja ettei Suomen köyhälistön murhaaminen ole hänelle riittänyt, niin hän on vapaaehtoisesti matkustanut murhaamaan Viron kansalaisia ja tovereita, liikkuen siellä Aunuksessa y.m.

Ville Ketonen myöskin ammattilainen lakkorikkurina. Kun Oulun ja Kemin satamatyöläiset julistivat lakon, niin Wille Ketonen oli rikkurien värvärinä komppanialla aina Ilmajoelta asti ja saikin täältä mukaansa aimo sakin, jotka kulettivat vapaapiletillä lakkopaikoille.

Wille Ketonen on ollut Palon kylän Työväenyhdistyksen alituinen painajainen. Hän on alituiseen häirinnyt iltama- y.m. tilaisuuksia revolverien y.m. murha-aseitten kanssa. Ja on hänellä ollut erikoinen «toveripiiri» jotka sitte ovat tehneet häiriötä vuorostaan hänen turvissaan. Linnaan hän ei ole tietääkseni ehtinyt kun hän on juopuja häiriösakkonsa talollisen poikana suorittanut rahalla. Lähtiessään täältä antoi Palonkylän Työv. Yhdistys hänelle anteeksi viimeisen juopu. ja rähinäsakonhaasteen siksi, että hän saisi ulkomaan passin ja pääsisi Amerikaan, että yhdistys vapautuisi «pulmallisesta painajaisesta.»

Ijältän hän on noin 23 vuoden vaiheilla. Hän on lyhyt, tanakkavartaloinen ja pienikokoinen. Enempi kumarakäyntinen, vaaleaverinen ja omaa siniset silmät kuin kissan päässä. Puheensa on hyvin hätäinen ja nauraa «kikattelee» ivallisesti kuin olisi hinkuyskä. Hänellä on erikoinen ahmishalu väkijuomiin ja keskusteluihin entisajan suurista tappeluista, kuin myöskin Venäjän bolshevikien entisistä ja tulevista murhaamisista. — Ent. canadalainen.

SCHREIBER, ONT.

Osaston kokouksessa 31 p. jouluk. valittiin virkailijat ensi vuodelle, valituiksi tulivat: Puheenjohtajaksi Oskari Niemi, varalle Aune Niemi, Vapauden asiamieheksi John Jarva, rahastonhoitajaksi Oskari Tuomi, kirjuriksi ja kirjeenvaihtajaksi L. Halonen, asiamiehelle luovutti osasto $10.00 takauksen lehti- y.m. liikettä varten. Liebknectin päivän juhlaa vietetään lauantaina 20 p. tammikuuta J. Jarvan asunnolla. Keräyslistoja joita taas on liikkeellä enemmän kuin tavallisesti, tässäkin kokouksessa kaksi, joista toinen Finlandin osaston, koskien talonrakennuslainan maksua ja toinen Creighton osaston, koskien yksityisen perheen avustusta, joista jälkimäinen katsottiin tärkeämmäksi, keräyksen toimittaa Emil Sormunen ja lisäksi paljon muita pienempiä asioita oli esillä. Kirjeenvaihtaja miltei sai päin kuokkaansa kun ei ole täyttänyt tehtäväänsä ja kun silti vielä valittiin sama, niin kojtan nyt tehdä selvää viimeasioista yhdellä kertaa.

Osaston jäsenyys on nousemaan päin. Vanhasta maasta hiljakkoin tullut Sali Leppänen hyväksyttiin todistusten näytettyä osastoon, joista kävi ilmi että hän ei ole ollut osallisena sisällissodassa ensinkään. Oskari Niemi, tehtyään naimiskaupan paikkakunnalla kasvatetun neiti Aune Tuomen kanssa, yhtyi heti osastoon, meinas kai että kun on yksi toveri niin täytyy olla koko toveruus kaikkien proletaaritoverien kanssa (oikea ajatus!) On täällä vielä sellaisiakin perheitä paljon, jotka meinaa että yhdessä on tarpeeksi. Lukevat kyllä työväen sanomalehtiä ja kirjallisuutta ja ovat tietoisia yleensä työväen liikkeestä, vaan siltäkin huoletonna odottavat kunhan joku toinen toimii siinä, se tulee meillekin parannuksensi yhdellä kertaa. En tiedä, niitä on kyllä joku paikkakunnalla, miksikä ruvettaisi heitä nimittämään, «lahtari» on liiaksi karkea, eli liiaksi lievä, sentähden että lahtaritkaan eivät ikäänsä pysty lahtaamaan, niillä on välipäitä, vaikka ne ottavatkin hengen kerralla. Karkea sen tähden kun poissaolollaan vitkuttavat ja hidastuttavat yleensä työväen ylösnousua, jolla ajalla miljoonia työläistovereita sortuu joko heidän avustamanaan eli ilman kapitalismin uhriksi. Siitä ei kyllä pääse käden pesemisellä, kuta sankemmat joukot meitä on sen likempänä on voitto ja sen useampi henki säästyy rintamallamme. Siis kaikki mukaan. Haali se rakennettiin Schreiberiinkin viime vuoden aikana vaikka ei työväen haali. Tuli maksamaan 30,000 dollaria, joka kiskotaan veronmaksajilta. Onhan siitä edes se hyöty, että on putka samassa rakennuksessa, että ei sitä tarvitse tehdä erikseen. — Lassu.

DUNBLANE, SASK.

Mikähän kumma virallisia vaivaa kun ei ole nähty paikkakuntamme uutisia Vapauden palstoilla. Tuskinpa sitten kun se meidän pikku Tabelimme paiskas kynänsä loukkoon ja otti ja tuota lähti, ja sanoi että kirjoittakaa uutisenne. Ettäkö hän niin sanoi? Niin en tiedä, arvelin vain että kai hän niin sanoi.

Niin onhan täältä kylläkin ollut artikkeleita tuon tuostakin, nimimerkillä M. W. Vaan ne ei ole olleet paikkakuntauutisia. Ei myöskään rakentavaa agitatsionia, eikä myöskään minkäänmoisten asioitten selvittelyä, vaan M. W. omia persoonamielenpurkauksia, harkitsemattomassa muodossa. Sana harkitsemattomassa voi tuntua ehkä liian rohkealta, mutta katsellessamme Vapauden No. 144 ollesseen M. W. artikkeliin, ei voi saada muuta johtopäätöstä siitä. En käy nyt kertaamaan tuota kirjoitusta, se kai on jokaiselle jo muutenkin kyllin tuttu. Kysäsen vain että onko tämä Dunblane ainoa paikka, jossa voi olemassaolevaa järjestelmää kannattaa ja tukea, koska toveri M. W. molahtaa niin surkeasti että: onko syntiluettelo kasvanut niin suureksi, vai mikä panee teidät pakoilemaan velvollisuuksianne. Mielestäni jos katsottaisiin siltä kannalta syitä,—vois tehdä isomman palveluksen tälle järjestelmälle täältä pois muuttamalla kuin täällä olemalla, siksi että täällä on tämä järjestelmä jo niin hyvin vaalittu, että se on ainakin kymmenen vuotta hyvin turvattu. Mutta löytyy ehkä paikkoja joissa voi järjestelmän tukipylväät horjua ja siellä on heidän läsnäolonsa isommasta merkityksestä palvelemalleen järjestelmälle.

Taas mitä mainitsemaasi syntiluetteloon tulee, sehän on justiin tämän järjestelmän mukaista, pettää ja rikkoa lupauksiaan. Eihän mitenkään voi paremmin järjestelmää tukea kuin että olla sen kaltainen. Meillä kait lienee tuorein todistus kun muistamme Suomen porvariston lupaukset joita he tekivät, hukutettiin niitten verivirtaan, jotka vaativat niitten toteuttamista.

Ei toveri tässä ei ole tullut mitään rikosta järjestelmää kohtaan, vaan sen täydentamistä. Ja on hyvin luultavaa että tämä järjestelmä on kyllin julkea kaltaistuttamaan siinä suhteessa nekin, joitten periaate ei olisikaan se. Niin on laita luulemma minun, sinun ja monen muun. Vaan jää kuitenkin meille oikeus kohdella tovereita tovereina ja heidän kesken toteuttaa periaate, jonka toivottavasti olemme tehnytkin.

Ei veliseni, me emme saa tuhlata energiaamme ja ahdasta lehtemme tilaa moisilla jonninjoutavilla nälvimisillä ja rakitteluilla. Se ei suinkaan edistä asiaamme, ei myöskään luo järkeä vastustajaimme kalloihin. Vaan päinvastoin synnyttää orgaaneja, jotka pimittää ilmastoa ei ainoastaan ulkona, vaan vielä meidän omassa ilmapiirissämmekin. Ja mielestäni meillä on kyllin työtä tien raivauksessa sille järjestelmälle, jossa voi jokainen olla uskollinen järjestelmälleen ja täyttää sitoumuksensa.

Osastomme toiminta on näin talven aikana hiljaista siksi että haalimme on aivan avutoin meille talven aikaan. Ensiksikin siksi, että se on sisustamaton ja toiseksi että vaikkapa se olisikin sisustettu niin olisi kovin työlästä kulkea hevosilla pitkiä matkoja talvi-ilmassa meidän puuteellisilla pukineilla. Kokoukset on kuitenkin pidetty säännöllisesti kämpissä ja toimittu mitä on voitu. Onpa laajennettu kirjastoakin sievällä lisäyksellä, uusia kirjoja, joten kirjastomme voi nyt palvella yleisöä monipuolisesti sekä tieteellisellä että romanttisella kirjallisuudella. Siis lukuhaluiset, pistäytykää toveri Pinomäen asunnolla. Hän mielihyvällä lainaa niitä teille vapaasti.

Paikkakuntamme hyvinvointi kasvaa kuten ennen Nurmijärvi — alaspäin. Meillä on olleet telefoonit käytännössä jo useamman vuoden, vaan nyt on täytynyt sulkea keskusta varallisuuden puutteessa.

Toivotan toivorikasta uutta vuotta nyt alkavalle vuodelle, kaikille työn raskaan raatajille sekä tarmoa toiminnassa sorrettujen vapaustaistelussa. Ja niille jotka ette vielä kuluneena vuotena käsittänyt että se taistelu on myöskin teidän taisto, toivon että sen tekisitte nyt alkaneella vuodella. Sillä se ei suinkaan olisi liian aikaista. Olettehan inhimilisen elämän oikeuksia vailla samoin kuin mekin. Olettehan saman riiston alaisia kuin mekin. Ettehän saa työnne tuloksista nauttia kuin pikku murto-osan, kuten mekin. Siis turhaa on, kohtalotoverit, Messiasta odottaa huojentamaan olojanne. Tulkaa siihen joukkoon, jonka lippu on sortajainne kauhistus. Se liehuu tänä päivänä yli mailman ja luo uuden toivon raskautettuihin rintoihin. Se on puhdas punalippumme.

C. Vaara.

Olisi toivottavaa, että kinastelut samanmielisten puoluetovereiden kesken jätettäisiin hiiteen Dunblanessakin, ja sen sijaan kohdistettaisiin kaikki enerkia vielä syrjässä olevien mukaan saamiseksi. — Toim.

Yleisiä uutisia

Englanti eronnee sotakorvauskomissionista

Lontoo. — Daily Chroniclen Pariisin kirjeenvaihtaja arvelee, että palattuaan Lontooseen ja neuvoteltuaan ministeriensä kanssa, Bonar Law tulee kutsumaan pois Britannian edustajan liittolaisten sotakorvauskomissionista, antaen sopimuksenmukaisen vuoden irtisanomisajan, sillä välin Englannin edustaja pysyen poissa sotakorvauskomission kokouksista.

Yritys polkea opettajain palkkoja

Montreal. — Koulutrustiisien kokouksessa, mikä Montrealin esikaupungissa Verdunissa viime perjantai iltana pantiin alulle yritys, jota pidetään yleismaallisena luonteeltaan, tarkoituksella polkea alempien koulujen opettajain palkat. Tässä kokouksessa nimittäin ilmoitettiin opettajille, että koululautakunta on katsonut että opettajain palkat ovat liian korkeat, samalla esitettiin, että 950 dollarin miniimi olisi riittävä alkeiskoulujen opettajille.

Kaleva Suomalainen Apteeki

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA	Kummiplaastaria .25	Kamferttiviinaa, hinta .50
Kuumavesipussia, hinta $1.25, $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00.	Anistippoja, yskään, hinta .50	Kamferttilinjamenttia .50
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00	Emätippoja, koliikiin ja sydänaluskipuun, hinta .50	Kamferttiöljyä, hinta .50
Ruiskuja naisille, hinta $3.50	Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .50	Kolmenlaisia tippoja .50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00	Exzemasalvaa, hinta .75	Luulinjamenttia .50
Ruiskuja lapsille, hinta .35	Hoffmannin tippoja, sydänaluskipuun .50 ja $1.00	Mikstura Simpleks .50
Korvaruiskuja, hinta .35	Halvausvettä, hinta .50	Nervin tippoja .50
Nenäruiskuja, hinta .35	Hiusöljyä, hinta .50	Parranajosaipuoita .50
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50	Hammastippoja, hinta .25	Päänkivistyspulveria .50
Varmuusesineitä miehille, hinta $3.00 tus.	Hammaskittiä, hinta .10	Pikiöljyä .50
Kääreitä, plaastaria y.m.	Hammaspulveria, .25 ja 50c.	Puunöljyä .50
Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.	Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.	Puhdasta Norjan kalamaksaöljyä, hinta 50c ja $1.00
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c	Hemoroidesalvaa, hinta .75	Prinssintippoja .50
Munuaisplaastaria .50	Hajupihkaa, hinta 25c unssi	Preserveeraavia tippoja .50
Selkäplaastaria .35	Intinlinjamenttia, hinta .50	Riigabalsamia .50
Rintaplaastaria .50	Ihosalvaa, hinta .35	Silmävettä .60
	Kamferttia, kuivaa 25c unssi	Silmäsalvaa .50
		Suu- ja hammasvettä .50
		Snellmannin koliikkitippoja .50

Tilatkaa meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y.m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

168 So. Algoma St. Port Arthur, Ont.

W. A. CARLEY, Omistaja ja apteekkari.

K. G. K. NYMAN, Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.

Soo, Ont,. Ilmoituksia

SAULT STE MARIEN SUOMALAISET OSTAKAA LEIPÄNNE

A. ANGILAN LEIPURILIIKKEESTA

27 ALBERT ST. EAST. — PHONE 1230—J.

Tilaukset toimitetaan nopeaan. — Kirjeosote (FINNISH BAKERY)

Kylmillä ilmoilla tarvitsette hyvän

KUUMAVESIPUSSIN

Hinnat $1.00, $1.50, $2.00, $2.50.

Jokainen taattu.

NUTSONS DRUG STORE

Gore & Albert St. Soo, Ont.

McFadden & McMillan

Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.

Konttori:

SAULT STE. MARIE, ONT.

Uriah McFadden, K. C.

E. V. McMillan.

E. Hautalan Sauna

Avoinna joka arkipäivä.

Huron ja Albert St. kulmassa.

SOO, ONT.

BARNES DRUG CO.

Suomalainen Ulkolähetys apteekki

Canadan Soossa

Ainoa Soossa oleva apteekki, joka ilmottaa Vapaudessa.

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C. Brien

MacINNES & BRIEN

Lakimiehet, Asianajajat, Notoriot.

363 Queen Str.,

Sault Ste. Marie, Ontario.

Konttori vastapäätä Sault Streettiä.

Rahaa lainataan halvimmalla korolla.

Erikoinen huomio annetaan Suomalaisille.

DR. A. B. WEST

SELKÄRANKATOHTORI

Tarkastetaan X-sähkösäde koneella.

217 Gloucester St., Soo, Ont.

Phone 1306

Kymmenen vuoden kokemus suomalaisten keskuudessa.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA!

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisesa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima Fountain kyniä Vapauden konttorissa.

Metsämiehet ja kämppien runnaajat huomatkaa! «Shoe Hospitalista» voitte tilata yskän lääkkeitä, niin sanottuja Shoe-packs, eli lapikkaita, joiden avulla voitta estää kylmyyden tulemasta jalkojen kautta. Tilaus voidaan lähettää allaolevalla osotteella. Vanhoja kenkiä korjataan nopeasti ja hyvin, käyttäen ensiluokkaisia tarpeita. Kenkiä voi lähettää meille postissa korjattavaksi. Kaikki hinnat kohtuulliset. Osote: Hillman & Lehtoranta Co. Box 778, Sudbury, Ont., Can.

NORTH CAFESSA

saa maukkaan mojakan, viiliä ja muita aterioita tilauksen mukaan suomalaiseen malliin laitettuna sekä kahvia hyvien leivosten kanssa. Auki klo 6:sta aamulla klo 12 illalla. Palloruuma samassa paikassa. Phone 1398. Box 1369.

Mrs. Hilja Pulkki.

Star Bottling Works, Nurmen veljesten poppisappa suosittelee hyviksi tunnettuja virvotusjuomiaan, Poppia, Raittiusoluttа ja Porteria. Chewing gumia, Chocolate y. m. Cändiä aina varastossa. Teemme myös huonekalujen y.m. tavaroiden muuttoa trokilla. Postiosote: Box 1028. Phone 946.

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA

Ehdottomasti parhaat korput ja kovatleivät saatte leipuri Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont. Werne Koivula, Phone 276 L. Box 113.

FORT WILLIAM, ONT.

Kämpille ja linjoille parhaimmat kovatleivät ja korput valmistaa Kotileipomo, kaksoiskaupunkien suurin suomalainen «pullasappa». Kaikkia alaan kuuluvia tuotteita valmistetaan.

Huom.! Taas katkaistu hintoja.

Postiosote: Home Bakery Co., 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin S. 1338.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

TIMMINS, ONT.

Parturiliikkeeni sijaitsee 55 -- 4th Ave.

F. Alanen

Räätäliliikkeeni sijaitsee Balsam streetin ja 5:nen avenuen kulmassa. J. Rintanen.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat oikeat.

PORT ARTHUR, ONT.

Kelloseppä. Kaikkea kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni.

I. S. Salo, 17 Johnson ave.

Suomalaiset Huomatkaa!

Me haluamme saada 100 suomalaista katkasemaan uunipuita (kiln wood). $2.00 koordilta, ruoka ja asunto 80c päivä. Hyvä metsä. Suomalaisia ruokatalon pitäjiä. Kämpät ovat Mellenissä ja Gliddenissä, Wisconsinissa. Vapaan rautatiekyydin antaa Sam Kokko, Northwestern Hotellissa, Sault Ste Marie, Mich. Osotteemme:

J. A. HOUGH,
Metsäpäälysmies
Charcoal Iron Company of America
Mellen, Wisconsin.

Sudburyn uutisia

Soittokunnan harjotus torstaina illalla kello 8.

Copper Cliffin haalin tontit myyty.

Sikäli kuin olemme saanut tietää, on Copper Cliffin Finnish Social Societyn haalin tontit myyty International Nickel Co:lle $5,500 hinnasta, haali jääden Societylle, jolla ei tosin ole suurtakaan arvoa, se kun on revittävä alas ja muutettava. Haali saa kuulemamme mukaan olla ensi kesään saakka nykyisessä paikassaan. Kaksi vuotta sitten tarjosi mainittu komppania haalista ja tonteista $12,000. Sama ryhmä joka nyt omaisuuden möi, vastusti silloin myyntiä ankarasti. Mistä johtuu että omaisuus myytiin nyt noin paljon alemmasta hinnasta? Liekö erotus mennyt komissioneihin y.m.?

Jääpallopeli.

Sudburyn Wolfs (Sudet) voittivat toisen kerran tällä pelikaudella Soon pelurit tiistai iltana tapahtuneessa jääpallopelissä Sudburyn luotin auditoriumissa. Sudburylaiset saaden 4 pistettä soolaisten 3 vastaan. Viime torstaina tapahtuneessa ottelussa Soossa, saivat sudburylaiset 8 soolaisten 3 vastaan.

Alkavat rakentaa uutta rautatietä

Foley Bros. St. Paulista, Minn. on saanut kontrahdin 30 mailin pituisen välikkeen rautatien rakentamiseksi Canadian Northern ja Trans continentalin välille. Mainitun firman supidentti Ole Swanson, jolla on useita rautateitä rakentaessaan ollut paljon suomalaisia työssä, haluaisi saada työhön samoja suomalaisia, jotka ovat olleet hänellä ennenkin työssä, samoin kuin muitakin suomalaisia rauttietyöläisiä.

Työt aletaan heti Long Lac ilmisessä paikassa, joka sijaitsee länteenkäsin Foleyetista C.N.R:n varrella. Kaikki työ annetaan pienille urakoille, käsittäen savikatteja, kivikatteja ja syvänteitten täyttämistä. Lähempiä tietoja mainitusta rautatietyöstä saa Jules Ferryltä, Ferry & Smithin offiisissa, Rothschild rakennuksessa, Sudbury.

Me emme tiedä minkälaiset maksut mainituissa töissä on mutta ne suomalaiset työläiset, jotka ovat työn haussa voivat tiedustaa asiaa.

Stobien asukkaat saaneet häätökäskyn.

International Nickel Co. on antanut Stobien asukkaille määräyksen muuttaa asuntonsa pois komppanian mailta helmik. 15 päivään mennessä. Komppania on sanonut sen jälkeen tarvitsevansa mainitut maat itse. Tämän häätökäskyn johdosta joutuu ajattelemaan, että mistä johtuu että työläisten häin sydän talvella on ruvettava muuttamaan asuntojaan. Jotkut arvelevat että komppania on kyllääntynyt Stobien lasten kouluuttamiseen, josta sillä on ollut muutamia satoja vuosittain kuluja, toiset taasen huhuavat, että mainittu yhtiö ryhtyisi rakennuttamaan mainitulle alueelle uusia myllyjä, tai mineraalin polttopaikkoja. Häätökäskyn saaneet saavat kuulemma 200 dollaria kukin muuttokuluja. Jokainen kuitenkin käsittää, ettei kahdella sadalla dollarilla mitään muuteta, varsinkin kun on hankittava tonttimaa, mihin talon voi siirtää.

Stobie sijaitsee noin neljä mailia pohjoiseen Sudburysta ja asuu siellä useita suomalaisiakin perheitä.

Eri paikkakunnilta

WHITE LAKE, B. C.

Kun luo silmäyksen kuluneen vuoden toimintaan, niin on helppo huomata, että toiminta on enempi kulkenut taakse- kuin eteenpäin, niin taloudellisesti kuin henkisestikin. Kun tarkastaa rahallista puolta, niin on se koko paljon kehnompi kuin vuosi sitten. Ei ole ollut kyllin innostusta iltamien pitoon, eikä suuresti muuhunkaan toimintaan. Aluetoimikunta sentään käväsi 30 p. joulukuuta antamassa hyvän puhvin eteenpäin toiminnalle. Kiitos vain käynnistä.

Mitä tulee puolueen ohjelman noudattamiseen, niin siinä on jätetty kokonaan huomioon ottamatta ne säännöt mitkä Workers Party määrää. Sen periaateohjelmassahan sanotaan, että on tarkoin siviilöitävä ne ainekset, jotka pyrkivät puolueen jäseneksi. Mutta meidän osaston johtavin koneisto on jättänyt sen kokonaan huomioonottamatta •hyväksyen osaston jäsenyyteen henkilöitä jotka ovat todistetut täydellisesti siihen kelpaamattomaksi, entisten likaisten tekojensa perusteella työväenluokkaa kohtaan. Ja siitä on ollut seurauksena, että monta vanhaa jäsentä on jo luopunu pois osaston jäsenyydestä. Olen kysynyt heiltä syytä, niin olen saanut kaikilta saman vastauksen, ei haluavansa olla jäsenenä sellaisessa osastossa jossa kaikellaiset mustasielut ovat tervetulleita. — U. k.

Jos työläiset ovat tietämättömyydessään rikkoneet luokkaansa vastaan, ei se ehkäise heitä milloinkaan pääsemästä jäseneksi puolueeseemme, edellyttäen, että he katuvat tekonsa ja lupaavat tästedes toimia luokkaliikkeemme hyväksi parhaansa mukaan. Ja sellaiset jäsenet, jotka eroavat pois osastosta sentähden, eivät ole tosikumouksellisia. Parempi on olla mukana järjestyneessä työväenliikkeessä, vaikka siinä on heikkouksia, ja virheitäkin, kuin jäädä siitä ulkopuolelle. Puolueesta pois jäämistä ei voida millään puolustaa. — Toim.

Jones'in vakoiluretki

(Jatkoa n:roon 3.)

Seuraavassa tuokiossa oli hän takaisin omaistensa huoneessa, kiihkeästi miettimässä asemaansa, sekä mitä hänen oli tehtävä. Hän tunsi nyt, ettei voikaan tavata tytärtään.... Ei voisi katsoa häntä silmiin häpeästä luimistelematta .... vaikkakin tytär itsekin oli rikollinen. Samoin tunsi hän, ettei voisi nyt enää nuhdella heitä .... ei voisi sanoa sanaakaan heidän rikollisista suhteistaan .... ja ainakin John iilakoisi ajatuksissaan.... Ja kuitenkin pitäisi hänen tavata heitä .... ainakin yhdestä syystä: rahattomuutensa vuoksi. Mutta senkin seikan yhteydessä oli nyt uusi vaikea niksi: Jos hän nyt selittäisi heille rahapulansa, eivät he uskoisi hänen juttuaan «hyppysniekasta», vaan päättelisivät, että hän on menettänyt kaikki matkarahansa elostellessaan sen naisen kanssa .... tai ehkä useammankin naisen kanssa.... Luonnollisesti he kursailematta auttaisivat hänet kotia, mutta olisi kovin alentavaa arvata, mitä he ajattelisivat ja toisilleen, ehkä iilakoiden naureskellen, kuiskisivat....

Jonesimme asema oli siis sangen tukala. Kaikon lisäksi oli vielä se kysymys edessä, miten jutella asioista vaimolleen ja toiselle tyttärelleen kotiin päästyään.... Oman seikkailunsa hän luonnollisesti voisi salata, mutta mitä kertoa Johnista ja Ethelistä? .... Oliko parhain kertoa suoraan totuus, ja koettaa vain tyynnyttää Lauran mieltä ja panna hänet alkamaan avioerojutun? .... Se oli ehkä viisainta.... Mutta ajateltavaa oli siinäkin, miten porvarillinen maailma ympäristössä se, että Johnin rikostoverina oli heidän toinen tyttärensä.... Ethel itse ehkä ei välittäisi mitä hänestä ajateltaisiin ja puhuttaisiin, mutta hän, Jones itse, kärsisi ympäristönsä siveellisestä oikeamielisyydestä ja juoruista....

Mutta Jonesin oli kiirehdittävä ulos, ettei ehdittäisi ennen kuin heidän huoneesta ja ylläty häntä. Akkiä teki hän ainakin ensihätäisen päätöksen. Hän otti piirongin kannelta kirjeensä, veti ristin sen yli ja kirjoitti alle: «Käännä!» Sitten kirjoitti hän sen takapuolelle seuraavaa:

«Niin hauskaa kuin olisikin tavata teitä täällä oudoissa oloissa, pakenen nyt kuitenkin täältä asunnostanne, etten joutuisi kanssanne kasvotuksin silmästä silmään katsomaan.

«Minulle on selvinnyt kaksi ikävää asiaa.... Ensiksi, että te,....sinä Ethel, minun tyttäreni, ja sinä John, minun toisen tyttäreni mies .... elätte täällä luvatonta yhdyselämää, ja toiseksi, että te myös olitte aamulla huomanneet **minusta** jotain sellaista, joka ehkä hämmästytti teitä yhtä suuresti kuin minuakin teidän käytöksenne.... Omituisen sattuman kautta olin joutunut tuon viettelijänaikkosen seurassa aivan naapuriksenne....

«Näiden seikkain tähden on minun vaikeata kohdata teitä .... varsinkin sinua, rakas tyttäreni. Mahdollisesti kuitenkin saan vielä päättäväisyyttä siihen, jossa tapauksessa tulen luoksenne kahdeksaan mennessä tänä iltana .... en tuomitakseni teitä, vaan neuvotellakseni kanssanne asioista. Jos en kahdeksaan mennessä ole saapunut, niin siinä tapauksessa saatte olla varmat, että olen päättänyt lähteä kotia tapaamatta teitä ollenkaan.

«Mutta usko, tyttäreni, että viimeyöllinen hairahdukseni oli ensimmäiseni, sekä että se tulee jäämään myös viimeisekseni!

«Pyydän, kätkekää salaisuudeksenne tietonne tästä• hairahduksestani! Minä puolestani lupaan toimia siten, että te saatte jatkaa yhdyselämäänne, jos kerran toisianne rakastatte, ja jos ette itse päätä erota. Omaa päätöstänne odottaakseni pidätän tietoni suhteistanne Lauralta viikon. Jos tämän ajan kuluessa ilmoitatte minulle sisäänkirjoitetulla kirjeellä, että olette päättäneet lopettaa suhteenne, niin jätän asian omiin tietoihini edelleenkin, mutta jos ette sitä tee, niin siinä tapauksessa annan Lauran tietää totuuden kehoitan häntä hakemaan avioeron, mutta samalla antamaan teille anteeksi.... Uskon ettei hän tässäkään tapauksessa tule kovin syvästi kärsimään....

Tervehtäen, Isä»

Jones tunsi tyytyväisyyttä tähän kirjeeseensä, joka tuli hänen mielestään kriitillisen asian suteen tyhjentävämpi kuin hän kirjoittamaan alkaessaan luuli osaavansa kirjoittaa. Kirjoittaessa selvisi hänelle selvemmäksi miten hänen oli kirjoitettava.

Hän haki piirongin loodasta oikein kirjekuoren ja sulki kirjeen siihen, kirjottaen päälle Ethelin nimen. Asetettuaan sitten kirjeen syrjälleen piirongin kannelle, poistui hän huoneesta, katsahtaen ovessa taakseen raskaasti hengähtäen.—

Hänen mielessään oli nyt päätös mennä Mills Hotelliin — Qust. Kelleytä tavottamaan.... Se oli vaikea tehtävä, mutta sen alentumisen aikoi hän nyt kumminkin tehdä.... Etupäässä ajatteli hän pyytää häneltä matkarahoja, mutta oli hänellä muitakin ajatuksia.... Jos ei hän taas tavota häntä, tai jos ei häneltä edes matkarahoja saa, niin siinä tapauksessa on hänen karkaistava mieltään ja mentävä tapaamaan Etheliä ja Johnia.... Mutta hän vahvasti uskoi, sen mukaan kuin hän Kelleyn luonnetta muisti, että hän ainakin matkarahat häneltä saa .... jos vain hänet tapaa.

VII

Jones lähti nyt jalkasin Mills Hotelliin, päättäen kysellä opastavia neuvoja poliiseilta sekä rehellisen näköisiltä muilta ihmisiltä. Lähes pari tuntia ahkerasti käveltyään, oli hän kuin olikin Mills Hotellin koruttomalla edustalla, ja rohkeaksi kun oli nyt tullut, puski suoraa päätä sisälle.

Elämä siellä näytti olevan melkein samallaista kuin illallakin. Erotuksena oli vain se, että avaria huoneita eivät valaisseet nyt sähkövalot, koska oli vielä päivänvalon aika, sekä se, etteivät hissit kulkeneet nyt yhtä vilkkaasti.

Hieman hämillään kääntyi Jones heti erään järjestysmiehen puoleen kysymyksellä tiesikö hän, oliko Qustaf Kelley nyt tavattavissa siellä.

(Jatk.)

Työläispuolueen S. S. Järjestön organiseeraajan

A. Hautamäen

MATKAOHJELMA

Tammikuulla:

Nummola 12, 13 ja 14 p.
Minda 16, 17 ja 18 p.
Carmangay ja Barons 20 ja 21 p
Coleman ja Blairmore 23, 24 ja 25 p.
Bowie 26 ja 27 p.
Salmon Arm 28 ja 29 p.
White Lake ja Carlin 30 ja 31 p
Ohjelmaa jatketaan myöhemmin.

Osastojen on ilmoitettava tilaisuuksista mahdollisimman hyvin ja paikkakunnilla missä ei ole osastoa tai on toiminta lamaannuksissa, pyydämme tovereita ottamaan ylläesitetyt päivät huomioon järjestäen ja ilmoittaen tilaisuudet, sillä siten vain voidaan koota työläiset joukkoina kuulemaan ja saada matka onnistuneeksi.

Puhetilaisuuksien yhteydessä tulee antaa tilaisuus keskusteluun puheen johdosta ja organiseeraajan tehdä asianmukaisia selityksiä.

Organiseeraajan on neuvoteltava osastojen agitatsionikomiteain ja johtokuntien kanssa toiminnan järjestämiseen nähden yleensä. Siellä missä ei ole osastoja tulee neuvotella paikkakunnan toimintkykyisempien toverien kanssa koettaen saada osaston pystyyn, tai ainakin saada yhteistoiminnan keskusviraston kanssa ja työskentelyn toiminnan laajentamiseksi.

Organiseeraajalla on myöskin nykyaikaista t y ö v ä e n kirjallisuutta myytävänä, ja välittää hän lehtien tilauksia, joista prosentti lankeaa järjestölle.

Toverillisesti,

A. T. Hill, siht.

TIMMINSIN S. S. OSASTON HAALILLA

— esitetään —

Lauantaina, tammikuun 13 päivänä 1923

HAUSKA HUVINÄYTELMÄ

"Äkäpussin Kesyttäjä"

(4-näyt. Kirjoittanut M. Holbein. Suomennos.)

Sitten kun äkäpussi on saatu kesytetyksi, alkaa yleinen tanssi.

Esirippu aukee täsmälleen klo 8 illalla.
Ovilippujen hinta 50c.

Näytelmäkomitea.

F. A. RICARD
Tukku- ja Vähittäiskauppa.
RAUTATAVARAKAUPPA
Elm St., Sudbury, Ont.

WILLAMETTE BOULEVARD SANITARIUM

Monipuolisin suomalainen luonnonparantola Amerikassa. Laitoksessa on nykyaikaiset-sähkö y. m. hoitovälineet, aina värilasien läpi otettaviin aurinkokylpylaitteisiin asti, joiden yhteydessä käytämme chiropractikkaa, hierontaa ja ruokajärjestelmää. Kohtuulliset maksut.

Dr. Peter Kokko, Chiropractic Spec
Dr. Anna Kokko, D. C. Ph. C.
467 Willamette Blvd., Portland, Ore

Menahga Health Home

joka tunnetaan yleensä nimellä JURVAN LUONNONPARANTOLA ottaa vastaan sairaita alennetuilla maksuilla. Paras suomalainen Luonnonparantola Amerikassa.
Osoite:
MENAHGA HEALTH HOME
Menahga, Minnesota

K. Närväsen Sauna
avoinna joka arkipäivä.
218 Secord St., Port Arthur, Ont

LABERGE LUMBER COMPANY
Täydellinen varasto rakennustarpeita.

OSTAKAA MEILTÄ

Gasoliinia ja automobiilin osia. Valmistakaa itse vaarin kaljaa, meiltä saatte aineet. suom. ohjeet mukana. Tupakkaa, virvoitusjuomia y. m. Käykää kaupassamme, 12 Elgin kadulla, Sudbury, Ont. Kirjeisiin vastataan heti.
THE DOMINION SUPPLY CO.
Box 718 Telefooni 645

Canadian Baggage Transfer
Johtava kuorma-ajo komppania
Phone 259 34 Lorne Street
SUDBURY, ONT.
Auto Troki ja pitkänmatkan muut toajoa. — Huonekalu varastohuone ja puunmyynti paikka.
Auki yöllä ja päivällä

Shankman Bros.
Ruoka, liha, heinä, kaura ja jauhokauppa.
— Phone 117 —
P.O. Box 462 Timmins, Ont.

Halutaan tietää

Tärkeän asian vuoksi haluaisin tietää missä nykyään oleskelee **Tomi Mäki**. Ole hyvä ja anna tieto itsestäsi. Mrs. Miina Koski, Biscotasing, Ont.

DR. P. R. WILSON
Hammaslääkäri
Marshall-Eccleston Block,
Timmins.
Post-Office Block
SCHUMACMER,
Vapaa tarkastus ja neuvottelu.

TILATKAA VAPAUS!

Suomalainen Ruokatavarakauppa
International Grocery
Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Siis jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.
Huom.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella:
INTERNATIONAL GROCERY
292 Bay St. Port Arthur, Ont.

Henkivakuutus Sisäänmaksuhinnalla.
THE MUTUAL LIFE INSURANCE OF CANADA.
Pääkonttori: Waterloo, Ont.
Perustettu 1869
Yli $50,000,000 varata. — Yli $6,000,000 ylijäämät.
Varma turva. Huomattava vuotuinen dividentti.
C. G. Asiala, agentti, Sudbury, Ont. — Hans Hormavirta, agentti, 141 Kohler St., Soo, Ont.
T. Brodie, Brown, alueagentti. Baikie-Gill Block, Sudbury, Ont. — C. W. Pearson, alueliikkeenhoitaja, Sault Ste Marie, Ont.

Asialan & Seppälän SAUNA
Avoinna 3 kertaa viikossa: Tiistaina, Perjantaina ja Lauantaina kello 1 j. pp. kello 12 yöllä.
Spruce Str. — Phone 1107 — Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

FINNISH CO-OP. MRCH LTD.
Suosittelee ensiluokan tavaroita kaikesta lajista mitä hyvin järjestettyyn sekatavarakauppan kuuluu.
Aina varastossa heiniä, kauroja ja syöttöjyviä, kaikkea lajia.
Suomen silakoita lähetetään kaikkialle Canadassa. Soon kuivaa leipää ja korppuja.
Paikkakuntalaiset, tilatkaa kolinne myös osuuskaupan kautta.
Työläisten osuuskauppa on teidän
FINNISH CO-OP. MRCH, LDT.
369 Wellington St. W. Soo, Ontario.

THE STERLING BANK OF CANADA
SUDBURYN, ONT. HAARAKONTTORI
Avaa mielihyvällä tilejä Suomen kansalaisille
Talletuksia $1.00 ylöspäin vastaanotetaan. Lainoja myönnetään luotettaville henkilöille. Lähetysvekselejä ostetaan Suomeen ja muihin vieraisiin maihin.
Arvopapereita, osakekirjoja ostetaan ja myydään.
T. A. GALE, johtaja

NATIONAL LUNCH
14 Durham Street SUDBURY, ONT.
VIIHTYISÄ NYKYAJAN KANSAN RUOKALA. TARJOILLAAN TÄYSIN RAVITSEVIA ANNOKSIA.
HUONEITA MYÖS SAATAVANA. ISAK ISOVAINIO.

Phone 711 **EAGLE CAFE** P. O. Box 1052
AINOA SUOM. HOTELLI SUDBURYSSA
Siistit huonet, parhaat ruuat ja kahvit. Auki joka aika.
OLGA ERIKSON, omistaja.

NEW BAKING CO.
Timmins, Ont.
valmistaa korppuja, kuivaa leipää y. m. leipurin alalle kuuluvia tuotteita.
Tilauksia lähetetään myöskin ulos. Palvelus täsmällinen ja nopea.
New Baking Co.
Box 866 Timmins, Ont.

SELKÄRANGAN ASETTAJA
Drs. NEWBURN & MILLER
KIROPRAKTORI SPESIALISTI
Phone 1331
104 Stafford Blk. Sudbury, Ont.

D. S. HUMPHREY & CO.
Lamppuja, Tousti paahtimia, silitysrautoja,
Vacuum puhdistajia
Sähkötyötä tehdään, Sähkötarpeita
Pesukoneita
Moottori paatti tarpeita
Putki ja
Lämmitystyötä
Levysepäntyötä
Kaikellaista
KORJAUSTYÖTÄ
Työpaja
134 Larch Lane
Kauppa
No. 2 Cedar St,
Phone No. 9.

A. FOURNIER,
LIMITED
HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI
BALKIE-GILL BLOCK. SUDBURY.
VAKUUTUKSIA
Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

Mulligan & Mulligan
LAKIMIESTOIMISTO
Elm Street, Sudbury, Ont.

VAPAA
20 päivän koetus.
Nuga-Tone on suuremmoinen lääke sekä naisille että miehille, jotka haluavat tulla terveimmiksi, voimakkaimmiksi ja onnellisimmiksi. Se antaa hyvän ruokahalun ja tekee unen paljoa virkistävämmäksi ja rauhallisemmaksi.
Nuga-Tone puhdistaa ja virkistää koko ruumiin. Hyvissä voimissa olevat tuhannet miehet ja naiset ovat tästä saaneet erinomaisen terveytensä. Nuga-Tone on erittäin hyvä henkilöille, jotka ovat kärsineet pitkäaikaisesta sairaudesta, velttoudesta tai ruumiin heikkoudesta. Se on terveellinen maksalle, munuaisille, päänkivistykseen, pahoinvointiin ja kaikenlaisiin haavoihin. Se puhdistaa valkoisen limakerroksen kielestä ja poistaa hengen hajun. Nuga-Tone järjestää vatsan ja suoliston liikunnan, antaen hyvän ruuansulatuksen ja pannen veren nopeampaan kiertokulkuun.
Nuga-Tonessa on erikoista lääkettä, joka antaa tuoretta, terveellistä ja voimakasta verta. Se myöskin sisältää erinomaista lääkettä, joka rauhoittaa ja vahvistaa heikkoja hermoja. Nuga-Tonessa on vielä KUUSI erilaista lääkettä, jotka ovat maailman parhaimpien lääkäreiden tuntemat ja heidän suosittamansa.

Nuga-Tone puhdistaa ihon näpyistä ja kaunistaa ihoa. Surkastuneille kasvoille se antaa takaisin värinsä ja täyttää ne, antaen samalla halun uuteen elämään ja virkistäen sitä. Ei mikään muu lääke ole terveyden veroista, auttamaan heikkoja ihmisiä elpymään ja tehden heidän jalkojaan kepeiksi. Käyttäkää Nuga-Tonea vain muutaman päivän, niin tunnette itsenne kuin uudesti syntyneeltä.
Jokainen, joka lukee tämän,
täyttäköön alla olevan kaavakkeen jo tänään. Odotus voi tehdä paljon vahinkoa. Nuga-Tonen hinta on ainoastaan $1.—paketilta, joka on tarpeeksi 30 päiväksi. Voitte ostaa myös 6 pakettia 6 kuukauden ajaksi, maksaen tämä $5.— Nuga-Tonea voitte käyttää meidän vastuullamme 20 päivän ajan ja jos ette ole siihen tyytyväinen, palauttakaa loppulääke, niin lähetämme kaikki rahanne takaisin. Lähettakää jo tänään—juuri nyt. Te ette tule häviämään penniäkään. Nuga-Tonea myyvät myös kaikki apteekit ja rohdoskaupat, jotka takaavat sen hyvyyden, tai muussa tapauksessa ovat he valmiit palauttamaan rahanne takaisin. Katsokaa takausta joka paketissa.
Tämä kaavake on Teidän heti lähetettävä meille:
National Laboratory,
Dept. FA 8 1018 S. Wabash Ave., Chicago.
Hyvät herrat: Mukaanliitän $______ jota varten pyydän lähettämään ______ pakettia Nuga-Tonea. Otan Nuga-Tonen 20 päivän ajaksi, ja jollen ole siihen tyytyväinen, tulen palauttamaan loppulääkkeen, saaden siitä kaikki maksamani rahat takaisin.
Nimi______
Katu, numero tai R. F. D.______
Kaupunki______ Valtio______